

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Organima upravljanja i rukovođenja Holding korporacije »Krušik« ad., Valjevo

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja društva **HK »Krušik« ad., Valjevo** (u daljem tekstu: „Društvo“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva Društva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 62/2013), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije važećim u Republici Srbiji. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući, i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (Nastavak)

Organima upravljanja i rukovođenja Holding korporacije »Krušik« ad., Valjevo

Pozitivno mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz finansijske izveštaje.

Ostala pitanja

U skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit i Pravilnika o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama, Društva su u obavezi da podnesu poresku prijavu u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje porez. S obzirom da Društvo ima transakcije sa povezanim stranama, u trenutku sastavljanja finansijskih izveštaja za 2018. godinu Društvo je u procesu pripremanja studije transfernih cena. Na osnovu preliminaranih nalaza, rukovodstvo Društva veruje da potencijalne korekcije finalnog poreskog bilansa po osnovu transakcija sa povezanim stranama neće imati materijalni uticaj na finansijske izveštaje. Na osnovu tih pretpostavki sastavljen je i poreski bilans i utvrđena poreska obaveza poreza na dobit uključena je u finansijske izveštaje koji su predmet revizije.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Izvršili smo pregled godišnjeg izveštaja o poslovanju Društva. Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i prezentiranje godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2018. godinu. U vezi sa tim, naši postupci ispitivanja su ograničeni na procenjivanje usaglašenosti računovodstvenih informacija sadržanih u godišnjem izveštaju o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima koji su bili predmet revizije. Shodno tome naši postupci nisu uključivali pregled ostalih informacija sadržanih u godišnjem izveštaju o poslovanju koje proističu iz informacija i evidencija koja nisu bile predmet revizije.

Po našem mišljenju, računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju su, po svim materijalno značajnim pitanjima, usklađene sa finansijskim izveštajima Društva za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2018. godine.

Beograd, 20.02.2019. godine

mr Jelena Krpić

Licencirani ovlašćeni revizor

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07096364

Шифра делатности 2540

ПИБ 101493890

Назив HOLDING KORPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO

Седиште Ваљево, Владике Николаја 59

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		3211254	3504897	0
01	1. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003		5500	60115	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004			752	
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005		2809	3110	
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008			12	
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010		4984712	4320401	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011		352149	352149	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012		672936	673174	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		610642	543796	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014		1061504	1061504	
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015				
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016		1173496	977910	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017		7406	7406	
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018		107563	528170	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		0	0	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		218.145	270.731	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026	2	143.866	143.866	
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	3	31.232	66.386	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	2	435.81	40.363	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		0	0	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	B. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043	3	9036.118	9144.918	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	5	502.1908	502.1908	0
10	1. Материјал, резерви делови, алат и ситан инвентар	0045	1	121.1283	131.4308	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046	*	2.134.308	179.6552	
12	3. Готови производи	0047	9	160.760	58.9057	

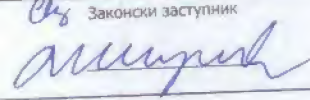
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048	5	595497	54331	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050	6	884140	1812704	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	7	1379061	2560083	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054			18	
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055	13	13		
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056	8	406715	979435	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057	10	987251	883912	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059				
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	11.28	88204	65331	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	12	14048	14101	
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063	13	11112	8518	
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067	13	3536	2647	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	13	140679	108074	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069	13	1805808	1351037	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	14	290430	388486	
	D. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		14247910	13749569	0
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		2798127	4188872	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	13	3880600	3477707	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402	14	2502034	1502536	0
300	1. Акцијски капитал	0403	17	2021870	2011490	
301	2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407	16	491159	492038	
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413	18	0	0	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414	19	849200	849200	
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416	19	146000	111601	
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417	20	800405	958089	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418	20	429051		
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419	20	371354	529038	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421	21	0	537030	0
350	1. Губитак ранијих година	0422			537030	
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424	22.19	158510	964182	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	23	61201	60542	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429	23	61201	60542	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	23	1476372	903740	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433	23	1410319	983991	
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437	24	47225	25674	
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440	23	18773	19073	
498	B. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441				
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442	25	8209941	9305576	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	25	497646	87046	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446	25	250000		
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449	25	247945	87945	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450	26	861492	8118823	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	26	3513782	1377445	
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452	26	2960	2111	
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453		9	9	
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454	36	325340	344943	
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456	26-39	2508000	1369221	
436	6. Добављачи у иностранству	0457	26-26	506	25367	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458	25	217298	235485	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	27	488825	534147	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460	27	5320	36293	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	27	95017	19986	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	27	7280	9909	
	D. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		14247470	13749589	
89	E. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465		2790127	4168817	

у Београд
 дана 19.02 20 19 године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07096364

Шифра делатности 2540

ПИБ 101493890

Назив HOLDING KORPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO

Седиште Ваљево, Владике Николаја 59

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

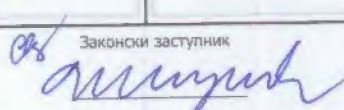
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		1.127.049,50	1.033.674,12
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002		35.000	41.054,02
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		35.000	39.000
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			2.054,02
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009		11.201.304	9.940.120
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010			
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		9.670	11.130
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		150	300
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		11.200.000	9.940.000
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		3.521,07	3.980.677
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017		30	102

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		1035637	9131071
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	5	2902	103271
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	7	45623	402781
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021	1	227609	331869
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	6	6498536	3640070
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	8	193045	188152
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	7	3322218	2602321
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	10	324154	395825
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	8	95032	91531
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	9	8108	8104
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	10	341554	434906
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		657813	1328671
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	11	50180	50501
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033	11	1090	5750
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034	13	538	551
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035	11	1091	3131
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037	11	57	51
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038	11	430	118
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039	11	48038	52786
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	12	182444	226430
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041	12	7508	387
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043		6403	187
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045	12	1094	
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046	12	60332	52141
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047	12	11422	173880
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048			
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049	12.11	131678	159537
683 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	14	3130	2837
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	15	16198	72133
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	13	125496	6603
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	14	61034	41329
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054	20	387047	958144
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057		84287	2023
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058	20	382762	956089
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	27	11414	
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062			
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064	20	46.348	956088
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	Г. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у Баловић
 дана 19.02 2019 године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07096364

Шифра делатности 2540

ПИБ 101493890

Назив HOLDING KORPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO

Седиште Ваљево, Владике Николаја 59

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		451340	956089
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
332	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
333	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
334	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добии	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока				
	а) добии	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добии	2017			
	б) губици	2018		11,48	425
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		9549	523
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023		15148	121
	B. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		406200	95204
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		0	0
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

у Василић

дана 19.02.2019 године

Законски заступник

[Signature]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за однародна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07096364

Шифра делатности 2540

ПИБ 101493890

Назив HOLDING KORPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO

Седиште Ваљево, Владике Николаја 59

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

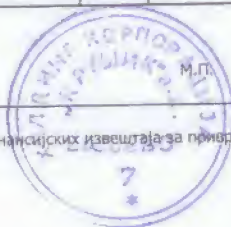
за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	9433521	10420396
1. Продаја и примљени аванси	3002	9623140	10330007
2. Примљене камате из пословних активности	3003	060	
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	107918	8889
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	9311300	9378088
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	8623619	8875409
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	1692419	2678365
3. Плаћене камате	3008	0631	23661
4. Порез на добитак	3009	6614	7520
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	2118	13809
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	595222	1043877
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	8104	4231
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	6037	4178
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017		
5. Примљене дивиденде	3018	87	13
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	656613	961747
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	656693	961747
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	661509	957516

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	3025	-486389	0
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027	236386	
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028	250066	
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	325022	318162
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034	55887	791533
4. Остале обавезе (одливи)	3035	269024	326627
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038	161367	
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039		318162
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	10424014	10432517
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	10317314	10958418
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	106900	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043		579501
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	105004	644071
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	49733	62748
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	121028	176880
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	140677	105079

у Београду
 дана 19.02 20 19 године

Одб. Законски заступник
Милић

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07096364

Шифра делатности 2540

ПИБ 101493890

Назив HOLDING KORPORACIJA ZA METALOPRERADU, OSNIVANJE, FINANSIRANJE I UPRAVLJANJE KRUŠIK AD VALJEVO

Седиште Ваљево, Владике Николаја 59

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	30	АОП	31	АОП	32
			Основни капитал		Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2		3		4		5
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	2807636	4020		4038	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	2807636	4024		4042	
4	Промене у претходној ____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007	8752	4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	2807636	4028		4046	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
7	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	2807636	4032		4050	

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	30	АОП	31	АОП	32
			Основни капитал		Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2		3		4		5
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дугови салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018		4036		4054	81

Компоненте капитала

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055	537030	4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	519850
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4059	537030	4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4060		4078		4096	519850
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	519850
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	936089
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4063	537030	4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4064		4082		4100	936089
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4067	537030	4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4068		4086		4104	936089

Редни Број	опис	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	537031
	б) промет на потражној страни рачуна	4070	537030	4088		4106	401340
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071		4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	250406

Компоненте осталог резултата

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110		4128		4146	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 2b) \geq 0$	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1b - 2a + 2b) \geq 0$	4114		4132		4150	
4	Промене у претходној ____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115		4133		4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152	
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____						
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 4b) \geq 0$	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна $(3b - 4a + 4b) \geq 0$	4118		4136		4154	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 6b) \geq 0$	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(5b - 6a + 6b) \geq 0$	4122		4140		4158	

Редни број	опис	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4123		4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126		4144		4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		333		334 и 335		336	
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраниг пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 26) ≥ 0	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 26) ≥ 0	4168		4186		4204	
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 46) ≥ 0	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 46) ≥ 0	4172		4190		4208	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 66) ≥ 0	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 66) ≥ 0	4176		4194		4212	

Компоненте осталог резултата

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраних пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 86) ≥ 0	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 86) ≥ 0	4180		4198		4216	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337		
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају		
1	2		15	16	17
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____				
	а) дуговни салдо рачуна	4217	40636	4235	4244
	б) потражни салдо рачуна	4218			
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	4245
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220			
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.____				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221	30636	4237	4246
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222			
4	Промене у претходној години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223	102	4238	4247
	б) промет на потражној страни рачуна	4224			
5	Стање на крају претходне године 31.12.____				
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225	31461	4239	4248
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226			
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240	4249
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228			
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.____				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229	31461	4241	4250
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230			

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		АОП	Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	АОП	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337				
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4231	35143	4242	406143	4251	
	б) промет на потражној страни рачуна	4232					
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233	346209	4243	346209	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234					
у <u>Билево</u> дана <u>19.02</u> 20 <u>19</u> године							

Законски заступник
[Signature]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

ХОЛДИНГ КОРПОРАЦИЈА „КРУШИК“ АД НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА

Министарство трговине и индустрије је 22. фебруара 1939. године издало дозволу да фирма „Вишеградска индустрија Станковић- Вистад" а.д. Ваљево, може обављати послове израде каписли.

У току 1945. године предузеће је прешло у надлежност Министарства народне одбране и добило назив „Војнотехнички завод" Ваљево.

Решењем Председништва владе Федеративне Народне Републике Југославије пов. Бр. 196/48 од 23. јануара 1948. године основано је предузеће „Крушик" Ваљево, са имовином „Вистада".

Од 1990 године предузеће је организовано као Холдинг –систем са матичним друштвом и зависним друштвима.

Пуно пословно име Друштва је : **ХОЛДИНГ КОРПОРАЦИЈА ЗА
МЕТАЛОПРЕРАДУ, ОСНИВАЊЕ, ФИНАНСИРАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ КРУШИК
АД ВАЉЕВО, ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА 59**

Основне делатности Друштва су: истраживачко-развојна, пословна и производна. У оквиру производне делатности производња оружја и муниције чини преко 90 %, а преосталих 10 % чине цивилни програми и услуге.

Привредно друштво ХК „КРУШИК" А.Д., Ваљево (у даљем тексту: друштво) регистровано је као АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО. Акцијски капитал износи 80.3807% и друштвени капитал 19.6193%.

Матично друштво је имало 11 зависних друштава, организованих као друштва са ограниченом одговорношћу од којих су 4 Друштва припојена матичном Друштву , а 2 су продата у току 2006. године.

У току 2007. године продато је учешће у капиталу 3 Друштва у склопу приватизације друштвеног капитала и то:

1. "Крушик Акумулатори"
2. "Крушик Прецизни лив"
3. "Крушик Пластика"

На почетку 2009 године матично друштво ХК "КРУШИК" а.д. имало је учешће веће од 51% у 2 зависна друштва и то:

1. "Крушик Арматуре"
2. "Крушик ФМО"

Над ова два друштва покренут је стечајни поступак Решењем Трговинског суда у Ваљеву Ст бр 43/09 и 42/09 од 10.12.2009.год.

Матично друштво ХК "КРУШИК" а.д. основало је ново ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ КРУШИК – ИСТАЖИВАЧКО РАЗВОЈНИ ЦЕНТАР ВАЉЕВО, ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА 59. Решењем АПР бр. БД29066/2007 од 03.05.2007. године.

На дан 31.12.2018. године Друштво има 3232 радника, 31. децембра 2017. године било је 2874 радника.

ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ ДРУШТВА је 101493890

МАТИЧНИ БРОЈ ДРУШТВА ЈЕ: 7096364

ШИФРА ДЕЛАТНОСТИ: 2540 (Производња оружја и муниције)

Друштво је за 2018.годину разврстано у групу ВЕЛИКИХ друштва.

2. ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Финансијски извештаји привредног друштва **ХК„КРУШИК“а.д., ВАЉЕВО** за обрачунски период који се завршава 31.12.2018 године састављени су у смислу законских оквира за састављање финансијских извештаја у складу са(МРС/МСФИ),Законом о рачуноводству (Службени гласник РС бр.62/2013) и Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама усвојеним одлуком Надзорног одбора бр.44 од 04.06.2015 године. Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД), а приказани су у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС,бр118/2013) .

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА НАЧЕЛО СТАЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја учинци пословних промена и других догађаја се признају у моменту настанка (а не када се готовина или њен еквивалент прими или исплати).

Финансијски извештаји састављени на начелу настанка пословног догађаја (осим Извештаја о токовима готовине) пружају информације не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ такође и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду и о ресурсима који представљају готовину која ће бити примљена у будућем периоду.

Финансијски извештаји су састављени под предпоставком да ће Друштво да послује у неограниченом временском периоду и да ће да настави са пословањем и у догледној будућности.

- предузеће је остварило у 2018. години позитиван пословни и укупан резултат,

- тренутно има потписаних уговора (активних) у вредности која обезбеђује упосленост капацитета у наредне две године, о чему сведочи износ примљених аванса исказан у финансијским извештајима,

- интензивно се улаже у нове инвестиције (објекте и опрему) што се може утврдити и упоређивањем позиција некретнина, постројења и опреме у билансу стања на крају 2018. године у односу на претходну годину,

- повећано инвестиционо улагање прати интензиван рад на побољшању постојећих и развоју нових производа и технологија (у 2017. години предузеће је почело серијску производњу невођене ракете 128мм "Пламен Д", невођене ракете 107мм, ракете ГРАД-2000, тандем бојеве главе 2Т за модернизацију ракете Маљутка),

- врши се континуирана едукација запослених и њихово оспособљавање за рад,

- у последње три године значајно се повећао број запослених са тенденцијом даљег раста (од друге половине 2014. до данас радни однос је засновало 2110 запослених).

Влада РС је у децембру 2018. године донела Закључак бр. 023-11844/2018-1 о конверзији дуговања привредног друштва ХК "Крушик" а.д. Ваљево у капитал поверилаца у овом друштву. Наведеним Закључком обухваћен је главни дуг на дан 31.12.2017. године и припадајућа камата на дан доношења Закључка, односно на дан 06.12.2018. године. Обавезе предвиђене за конверзију у складу са Закључком евидентирани су на конту 4100 – Обавезе које се могу конвертовати у капитал (осим једног дела обавеза према Фонду за развој РС које су евидентирани на групи 42). У току је спровођење потребних активности на реализацији конверзије по предметном Закључку Владе РС.

Када се анализира структура обавеза предузећа и његова задуженост мора се узети у обзир чињеница да значајан део пасиве предузећа чине управо обавезе које су обухваћене Закључком Владе и на чију се конверзију чека. Због свега наведеног, одређени индикатори перформанси предузећа често не приказују стварно стање, јер формуле за израчунавање истих обухватају комплетне позиције из биланса. Такође, из позиција биланса стања се може видети да скоро половину укупних обавеза чине примљени аванси, а истовремено такав износ аванса потврђује тврдњу да предузеће има значајан број дугорочно потписаних уговора који обезбеђују упосленост у наредном периоду. Још је потребно напоменути, да ће се реализацијом Закључка Владе из децембра 2018. године извршити деблокада основних текућих рачуна предузећа, а док се тај поступак не оконча, ХК "Крушик" а.д. Ваљево платни промет у земљи и у иностранству обавља преко посебних текућих рачуна отворених Закључком Владе РС из новембра 2011. године.

Члан 2.

Нематеријална улагања су одредива немонетарна средства без физичког садржаја која служе за производњу или испоруку робе или услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користи у административне сврхе.

Нематеријалним улагањима сматрају се:

- улагања у концесије;
- улагања у развој нових производа и производњу нових или значајно унапређених материјала, уређаја, производа, система или услуга пре почетка комерцијалне производње или употребе;
- улагање у научно и техничко знање;
- улагање у креирање и примену нових процеса или система;
- улагање у набавку лиценце;
- стицање права на интелектуалну својину;
- улагање у познавање тржишта и трговачке ознаке (укључујући робне марке и објављене наслове).

Уобичајени примери позиција које се обухватају у оквиру нематеријалних улагања јесу компјутерски софтвер, патенти, ауторска права, играни филмови, листе клијената, права сервисирања хипотека, дозволе за риболов, увозне квоте, франшизе, односи са купцем или добављачем, лојалност купаца, удео на тржишту и маркетиншка права.

Нематеријално улагање почетно се мери (признаје) по набавној вредности или цени коштања.

Након почетног признавања, нематеријално улагање се исказује по набавној вредности или цени коштања умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења.

Преостала вредност нематеријалних улагања сматра се једнаком нули, осим када:

- 1) Постоји уговорена обавеза трећег лица да откупи то средство на крају његовог преосталог века трајања, или
- 2) када за то средство постоји активно тржиште на којем се може одредити преостала вредност и да ће то тржиште трајати и на крају века тог средства.

Нематеријална улагања отписују се путем пропорцијалне стопе амортизације у року од пет година, осим улагања чије је време коришћења утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

ОСНОВНА СРЕДСТВА

Члан 3.

Основна средства (некретнине, постројења и опрема), су материјална средства која предузеће држи за употребу у производњи или за испоруку робе или пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе, и за која се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода.

Некретнине, постројења и опрема признају се као средство: (а) када је вероватно да ће будуће економске користи по основу тог средства притицати у предузеће и (б) када набавна вредност или цена коштања тог средства може поуздано да се измери.

Класу некретнине, постројења и опрема чине групе средстава сличне природе и употребе у пословању предузећа, као што су:

- (а) земљиште
- (б) земљиште и зграде;
- (ц) машине;
- (д) моторна возила;
- (е) намештај и непокретни инвентар, и
- ф) канцеларијска опрема.

Почетно мерење некретнине, постројења и опреме који испуњавају услове за средство врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Накнадни издатак за некретнину, постројење и опрему признаје се као средство само када се тим издатком побољшава стање средстава изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Примери побољшања која доводе до повећаних будућих економских користи укључују:

(а) измену постројења, којом се продужава користан век трајања, укључујући и повећање капацитета;

(б) надградња машинских делова, којом се постиже значајно унапређење квалитета излазних компоненти; и

(ц) усвајање нових производних процеса који омогућавају значајно смањење претходно процењених трошкова пословања.

Издатак за поправке и одржавање некретнина, постројења и опреме настаје ради обнављања или одржавања будућих економских користи, које предузеће може да очекује од првобитно процењеног стандардног учинка тог средства. Као такав, он се обично признаје као расход у тренутку када настане. На пример,

трошкови сервисирања или ремонта постројења и опреме обично представљају расход, јер се њима обнавља, а не повећава, првобитно процењени стандардни учинак.

Након почетног признавања, некретнина, постројење и опрема исказују се по набавној вредности или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обесвређења.

Основицу за амортизацију некретнина, постројења и опреме чини набавна вредност или цена коштања по одбитку преостале вредности средстава. Ако је преостала вредност средства безначајна, сматра се да је једнака нули, а када је значајна, преостала вредност се процењује на дан стицања и не повећава се накнадно због промене цена.

Некретнине, постројења и опрема отписују се на терет расхода путем амортизације. Износ некретнине, постројења и опреме који подлеже амортизацији, отписује се систематски током њиховог корисног века трајања применом пропорционалних стопа амортизације, које се утврђују путем следећег обрасца:

$$\text{СТОПА АМОРТИЗАЦИЈЕ} = 100 / \text{КОРИСНИ ВЕК ТРАЈАЊА СРЕДСТВА}$$

За некретнине, постројења, опрему, остала основна средства и нематеријална улагања користе се следећи корисни век трајања и стопа амортизације:

век
трајања

1. ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ И ПОСТРОЈЕЊА

1.1 Грађевински објекти високоградње и нискоградње армиране бетонске конструкције (мостови, водоводи, плинозоди и далеководи), као и постројења која се сматрају самосталним грађевинским објектом

40 2,5%

1.2 Грађевински објекти нискоградње с доњим стројем (доњи строј путева и пруга, бране, насипи и сл.)	33,33	3,0 %
1.3. Грађевински објекти високоградње и нискоградње дрвене конструкције	20	5,0%
1.4. Остали грађевински објекти	10	10,0%

2. ОПРЕМА

2.1 Опрема (произведена и преносна опрема и постројења осим постројења која су наведена под тачком 1.1.)	20	5,0%
2.2 Погонски и пословни инвентар (стројеви, алати, транспортна средства и уређаји), шинска возила.	10	10,0%
2.3 Намештај, пословни инвентар у трговини, угоститељству и туризму	5	20,0%
2.4 Канцеларијска опрема, рачунарска опрема, софтвер телекомуникациона опрема, путничка моторна возила, возила на моторни погон	4	25,0%

3. ВОЋЊАЦИ ВИНОГРАДИ, ХМЕЉЊАЦИ И ДРУГИ ТРАЈНИ НАСИПИ	10	10,0%
--	----	-------

4. ОСНОВНО СТАДО	5	20,0%
------------------	---	-------

5. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	5	20,0%
--------------------------	---	-------

6. ОСТАЛА НЕПОМЕНУТА СРЕДСТВА	10	10,0%
-------------------------------	----	-------

Метод амортизације који се примењује изражава начин на који предузеће троши економске користи садржане у средству. Обрачунат трошак амортизације признаје се као расход периода у којем је настао, осим ако није укључен у исказани износ неког другог средства.

Корисни век трајања некретнине, постројења и опреме преиспитује се периодично и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, обрачун трошкова амортизације за текући и будући период се коригује.

Метод обрачуна амортизације који се примењује на некретнину, постројења и опрему преиспитује се периодично и уколико је дошло до значајне промене у очекиваном обрасцу трошења економских користи од тих средстава, метод се мења тако да одражава тај измењени начин. Када је таква промена обрачуна амортизације неопходна, онда се она рачуноводствено обухвата као промена рачуноводствене процене, а обрачунати трошкови амортизације за текући и будући период се коригују.

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања: након отуђења или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходања или отуђења некретнина, постројења и опреме утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средстава и признају се као приход или расход у билансу успеха.

ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Члан 4.

Инвестициона некретнина је некретнина (неко земљиште или зграда - или део зграде - или и једно и друго), коју (предузеће као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради:

- (а) употребе за производњу или снабдевања робом или пружање услуга или за потребе административног пословања; или
- (б) продаје у оквиру редовног пословања.

Инвестициона некретнина држи се ради остваривања зараде од издавања или ради увећања вредности капитала, или ради и једног и другог. Према томе, инвестициона некретнина ствара токове готовине који су у великој мери независни од остале имовине коју држи предузеће. По томе се инвестициона некретнина разликује од некретнине коју користи власник.

Примери инвестиционе некретнине су:

- (а) земљиште које се држи ради дугорочног увећања вредности капитала, а не ради краткорочне продаје у оквиру редовног пословања.

- (б) земљиште које се држи за будуће потребе, које тренутно нису утврђене.

(ц) зграда чије власник предузеће (или коју предузеће држи по основу финансијског лизинга) и која је дата у закуп по основу једног или више оперативних лизинга; и

(д) зграда која је празна, али која се држи ради давања у закуп по основу једног или више оперативних лизинга.

Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања (набавке) врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност или цену коштања.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се према њиховој поштеној вредности. Поштена вредност инвестиционе некретнине обично је њена тржишна вредност. Поштена вредност мери се као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања, у складу са дефиницијом поштене вредности. То је најбоља цена коју продавац реално може да добије. Та процена конкретно искључује процењену цену која је повећана или смањена због посебних услова или околности, као што су нетипично финансирање, аранжмани продаје или поновног узимања у лизинг и посебне користи или концесије, које је дао неко ко има везе са продајом.

Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или нето губитак периода у којем је настао.

ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Члан 5.

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица, учешћа у капиталу повезаних правних лица и учешћа у капиталу других правних лица и дугорочне хартије од вредности расположиве за продају. Такође, у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се дугорочни кредити, зависним, повезаним и другим правним лицима, дугорочни кредити у земљи и иностранству, хартије од вредности које се држе до доспећа и остали дугорочни пласмани.

Наведени пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је дата за њих. Трошкови трансакције се укључују у почетно мерење свих финансијских средстава.

За потребе мерења финансијског средства након почетног признавања, финансијска средства се класификују у четири категорије:

- (а) зајмови и потраживања који су потекли од стране предузећа и који се не држе ради трговања;
- (б) улагања која се држе до доспећа;
- (ц) финансијска средства која су расположива за продају; и
- (д) финансијска средства која се држе ради трговања.

После почетног признавања, предузеће мери финансијска средства, укључујући и деривате који су средства, по њиховим поштеним вредностима, без било каквог умањивања за трансакционе трошкове које може начинити приликом продаје или другог отуђења.

Признати добитак или губитак који произилази из промене у поштеној вредности финансијског средства која није део односа заштите исказује се као добитак или губитак из финансијског средства које је расположиво за продају који је:

- 3. укључен у нето добитак или губитак у периоду у којем настаје; или
- 4. приказан директно у сопственом капиталу, кроз извештај о променама на сопственом капиталу све док се финансијско средство не прода, наплати или на други начин отуђи, или док се не утврди да је финансијско средство обезвређено (MPC 1 ставови 117-119), у којем тренутку се укупни добитак или губитак који је претходно био приказан у сопственом капиталу укључује у нето добитак или губитак периода

Хартије од вредности расположиве за продају исказују се по набавној вредности умањеној за исправку вредности, или по тржишној вредности, за које не постоји активно тржиште исказују се по надокнадивој вредности. надокнадива вредност је заснована на процени будућих новчаних токова, дисконтованих по просечној стопи активне камате на кредите.

Члан 6.

У посебним финансијским извештајима матичног предузећа, улагања у зависна предузећа која се обухватају у консолидованим финансијским извештајима, као и она која су искључена из консолидованих финансијских извештаја исказују се по набавној вредности.

Метод набавне вредности је рачуноводствени метод по којем се улагање исказује по набавној вредности. У билансу успеха исказује се приход од улагања само у оној мери у којој инвеститор прими свој део из расподеле нераспоређеног добитка корисника улагања, које се врши након дана стицања. Инвеститор признаје приход само у оној мери у којој прими свој део из расподеле нераспоређеног нето добитка корисника улагања, до које дође након дана када га је инвеститор стекао. Део из расподеле који се прими у износу који је виши од таквог добитка сматра се повраћајем инвестиције и исказује се као смањење набавне вредности инвестиције.

Метод учешћа је рачуноводствени метод по којем се улагање прво исказује по набавној вредности, а затим се прилагођава променама на инвеститоровом уделу у нето имовини корисника улагања. Удео инвеститора у резултатима пословања корисника улагања исказује се у билансу успеха. Према методу учешћа, улагање

се прво исказује по набавној вредности, а исказана вредност се повећава или смањује тако да се призна инвеститоров удео у добитку или губитку корисника улагања након дана стицања. Делом из расподеле који се прими од корисника улагања смањује се исказани износ улагања. Такође може бити потребно извршити корекцију исказаног износа због промена у инвеститоровом пропорционалном интересу и кориснику улагања, које су настале услед промена у капиталу корисника улагања, а које нису биле укључене у биланс успеха. Такве промене укључују промене настале из ревалоризације некретнина, постројења, опреме и инвестиција, из разлика превозиња страних валута и из усклађивања разлика произашлих из пословних комбинација.

Финансијска средства која су расположива за продају су она финансијска средства која нису (а) зајмови и потраживања који су потекли од стране предузећа, (б) улагања која се држе као доспећа, или (ц) финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује као финансијско средство које је расположиво за продају уколико сасвим не припада ни једној од три друге категорије финансијских средстава - финансијска средства која се држе ради трговања, финансијска средства која се држе до доспећа и зајмови и потраживања која су потекла од стране предузећа. Финансијско средство класификује се као финансијско средство које се држи ради трговања, а не као финансијско средство које је расположиво за продају, уколико је то средство део портфеља сличних средстава за које постоји образац трговања ради остваривања добитка из краткорочних колебања цена или марже дилера.

Члан 7.

Учешће у капиталу придружених правних лица над чијим пословањем постоји значајан утицај (учешће у акцијама са правом гласа од 20% до 50%) и други услови дефинисани МРС 28 Рачуноводствено обухватање улагања у придружена предузећа мере се према методу набавке вредности.

Метод набавне вредности је рачуноводствени метод по којем се улагање исказује по набавној вредности. У билансу успеха исказује се приход од улагања само у оној мери у којој инвеститор прими свој део из расподеле нераспоређеног добитка корисника улагања, које се врши након дана стицања.

ЗАЛИХЕ

Члан 8.

Залихе су средства:

- (а) која се држе за продају у уобичајеном току пословања;
- (б) која су у процесу производње а намењене су за продају; или
- (ц) у облику материјала или помоћних средстава која се троше у процесу производње или приликом пружања услуга

Залихе обухватају:

- 1) робу која је набављена и држи се ради препродаје, укључујући робу на мало која се држи ради препродаје или земљиште и друге некретнине које се држе ради препродаје;
- 2) готове производе које је произвело предузеће;
- 3) недовршене производе чија је производња у току; и
- 4) основни и помоћни материјал који ће бити искоришћени у процесу производње

ЗАЛИХЕ РОБЕ

Члан 9.

Залихе робе мере се по набавној вредности коју чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских власти), трошкови превоза, манипулативни трошкови и други трошкови који се могу директно приписати стицању залиха робе. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке робе.

Трошкови набавке могу укључити и курсне разлике које директно настају приликом недавног стицања залиха које су фактурисане у иностраној валути; у ретким околностима које су дозвољене према допуштеном алтернативном приступу из МРС 21 Ефекти промена курса размене страних валута. Те курсне разлике ограничене су на оне које настају из велике девалвације или депресијације вредности валуте против којих не постоји ниједно практично средство заштите које утиче на обавезе које се не могу измирити, а које су настале по основу недавног стицања залиха.

Обрачун излаза (продаје) залиха робе, врши се по методу просечне пондерисане цене.

Према методу пондерисаног просека, набавна цена сваке ставке одређује се на основу пондерисаног просека набавне цене сличних ставки на почетку периода и набавне цене сличних ставки које су набављене током тог периода. Просек се може израчунавати периодично или приликом пријема сваке наредне пошиљке, у зависности од околности у предузећу.

Ако се залихе робе воде по продајним ценама, обрачун разлике у цени врши се тако да вредност излаза робе и вредност робе на залихама буде исказана по методи просечне пондерисане цене.

ЗАЛИХЕ МАТЕРИЈАЛА

Члан 10.

Залихе материјала које се набављају од добављача мере се по набавној вредности, док се залихе материјала који је произведен као сопствени учинак предузећа мере по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа.

Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке, трошкови производње (конверзије) и други настали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово садашње место и стање.

Трошкови набавке залиха обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге порезе (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских власти), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати стицању готових производа, материјала и услуга. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке.

Трошкови набавке могу укључивати и курсне разлике које директно настају, приликом недавног стицања залиха које су фактурисане у страној валути, у ретким околностима које су дозвољене према допуштеном алтернативном приступу из МРС 21 Ефекти промена курсева размене страних валута. Те курсне разлике ограничене су на оне које настају из велике девалвације или депресијације вредности валуте против којих не постоји ниједно практично средство заштите и које утиче на обавезе које се не могу измирити, а које су настале по основу недавног стицања залиха.

Када се материјал производи као производ сопствене производње и даље користи у наредној фази процеса његова процена врши се у висини трошкова производње тих залиха и највише до нето продајне вредности тих залиха.

Обрачун излаза (утрошака) залиха материјала, врши се по методи просечне пондерисане цене.

Према методи пондерисаног просека, набавна цена сличних ставки које су набављене или произведене током тог периода. Просек се може израчунавати периодично или приликом пријема сваке наредне пошиљке, у зависности од околности у предузећу.

Ако се залихе материјала воде по планским набавним ценама, обрачун одступања у ценама врши се тако да вредност излаза материјала и вредност материјала на залихама буде исказана по методи просечне пондерисане цене.

ЗАЛИХЕ НЕДОВРШЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА

Члан 11.

Залихе недовршене производње и готових производа настају као резултат производног процеса предузећа. Ове залихе мере се по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа.

Трошкови производње залиха обухватају трошкове који су директно повезани са јединицама производа, као што је директна радна снага. Они, такође, обухватају систематско додељивање фиксних и променљивих режијских трошкова који настају приликом утrophка материјала за производњу готових производа. Фиксни режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који су релативно константни, без обзира на обим производње, као што су амортизација и одржавање фабричких зграда и опреме, као и трошкови руковођења и управљања фабриком. Променљиви режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који се мењају, директно или скоро директно, сразмерно промени обима производње, као што су индиректни материјал и индиректна радна снага.

Директни трошкови су:

- трошкови материјала за израду производа,
- трошкови амбалаже,
- трошкови помоћног материјала,
- трошкови стандардног и специјалног алата,
- трошкови производних услуга,
- трошкови дневница и путни трошкови,
- трошкови репрезентације,
- трошкови рекламе,
- трошкови освајања нове производње
- трошкови зараде (производних радника).

Директни трошкови се приписују конкретном носиоцу трошка . Документа која су носиоци информација о директним трошковима су: рачуни, требовања (свих врста материјала, алата), примопредајнице, повратнице, радне листе, превознице, путни налози, уговори о делу и сва остала документа која носе информације о трошку. Сваки од наведених докумената мора носити број радног налога (носиоца трошка).

Број радног налога код лансирне документације уписује носилац израде документа (оперативна припрема рада), а код екстерних докумената (рачуни и друго) ову ознаку уписује лице одређено за оверу докумената.

Индиректни трошкови су: (општи фиксни, општи варијабилни)

Општи фиксни:

- трошкови амортизације
- трошкови одржавања некретнина, постројења и опреме,
- трошкови режије.

Општи варијабилни:

- трошкови осталог помоћног материјала,
- трошкови енергије,
- трошкови транспортних услуга,
- трошкови осталих непроизводних услуга,
- трошкови непроизводних радника

Трошкови непроизводних места трошкова преносе се на производна места трошкова по кључевима које утврђује служба у оквиру сектора за Рачуноводство и финансије, на бази остварене производње по норма часовима.

Кључеве за расподелу индиректних трошкова поместима одређује:

-РЈ "Енергетика" (електрична енергија, вода, комуналне услуге, ПТТ, пара, компримирани ваздух). Са производних места трошкова на носиоце трошкова кључем се преносе трошкови. Кључ се формира на тај начин што се остварени норма сати одређеног носиоца трошка ставе у однос са укупно оствареним норма сатима предузећа. Ове кључеве одређује служба у оквиру Сектора за рачуноводство и финансије.

Износ фиксних режијских трошкова који се додељују свакој јединици производње не може да се последично повећа због ниске производње или неискоришћености постројења.

Недодељени режијски трошкови признају се као расход у периоду у којем су настали.

Други трошкови укључују се у цену коштања залиха само у мери у којој су настали приликом довођења залиха на њихово садашње место и у садашње стање. На пример, у цену коштања залиха могу се укључити и непроизводни режијски трошкови или трошкови пројектовања производа за посебне купце.

Примери трошкова који су искључени из цене коштања залиха и признати као расходи у периоду у којем су настали су следећи:

- (а) неувобичајено велико расипање материјала, радне снаге или други трошкови производње;
- (б) трошкови складиштења;
- (ц) режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање, и
- (д) трошкови продаје.

У одређеним околностима, трошкови позајмљивања се укључују у цену коштања залиха. Те околности су утврђене допуштеним алтернативним поступком из МРС 23 Трошкови позајмљивања.

Цена коштања залиха ставки које обично нису међусобно заменљиве или услуга које су произведене и раздвојене на посебне пројекте утврђује се путем јасне идентификације сваког појединачног трошка.

Јасна идентификација трошкова значи да су специфични трошкови додељени идентификованим ставкама залиха. То је одговарајући поступак за ставке које су раздвојене на специфичне пројекте, без обзира на то да ли су купљене или произведене.

Међутим, јасна идентификација трошкова није одговарајући поступак када постоји велики број ставки залиха, које су обично међусобно замењиве. У таквим околностима, за утврђивање ефекта на нето добитак или губитак периода могла би да се користи метода одабира оних ставки које остају у залихама.

Залихе недовршене производње и готових производа мере се по цени коштања, а излаз залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене.

Према методи пондерисаног просека, цена коштања сваке ставке одређује се на основу пондерисаног просека цене коштања сличних ставки на почетку периода и цене коштања сличних ставки које су набављене или произведене током тог периода. Просек се може израчунати периодично или приликом пријема сваке наредне пошиљке, у зависности од околности у предузећу.

Могуће је да цена коштања залиха не може да се поврати ако су те залихе оштећене, ако су постале у целини или делимично застареле или ако је њихова продајна цена мала. Могуће је да цена коштања не може да се поврати и ако се повећају процењени трошкови завршетка или процењени трошкови завршетка или процењени трошкови који ће настати у вези са продајом.

Пракса отписивања залиха испод њихове цене коштања до нето продајне вредности у складу је са становиштем да средства не треба да се искључују у износима који су већи од оних за које се очекује да ће се остварити од њихове продаје или употребе.

Залихе се обично отписују до нето продајне вредности на појединачној основи. Међутим, у неким околностима прикладно је да се сличне или повезане ставке групишу.

То може бити случај са ставкама залиха које се односе на исту производну линију, који имају сличну намену или коначну употребу, које се производе и пласирају на тржишту на истом географском подручју и које не могу да се практично процене одвојено од других ставки у тој производној линији. Није одговарајуће да се залихе отписују по групама залиха, на пример, готови производи или све залихе у одређеној привредној грани или географском сегменту. Пружаоци услуга обично групишу трошкове по свакој услузи за коју ће се наплаћивати посебна продајна цена. Према томе, свака таква услуга третира се као посебна ставка.

КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И ПЛАСМАНИ

Члан 12.

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца -- зависних и повезаних правних лица и осталих купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа робе и услуга.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа, односно продаје до годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса.

Краткорочна потраживања од купаца мере се по вредности из оригиналне фактуре. Ако се вредност у фактури исказује у страној валути, врши се прерачунавање у извештајну валуту по курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказује се као курсна разлика у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у страној валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Краткорочни финансијски пласмани који се не држе ради трговања мере се по амортизованој вредности, не узимајући у обзир намеру предузећа да их држи до доспећа.

Уколико постоји вероватноћа да предузеће неће бити у стању да наплати све доспеле износе (главницу и камату) према уговорним условима задате кредите, потраживања или улагања која се држе до доспећа која су исказана по амортизованој вредности, настао је губитак због обезвређивања или ненаплативих потраживања. Висина губитка утврђује се као разлика између исказаног износа средстава и садашње вредности очекиваних будућих токова готовине есконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског инструмента (износ који може да се поврати). Токови готовине који се односе на краткорочна потраживања обично се не есконтују. Исказани износ средстава умањује се до његове процењене вредности која може да се поврати било директно, било коришћењем рачуна исправке вредности. Износ губитка укључује се у нето добитак или губитак периода.

ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Члан 13

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности предузећа и добитке. Приходи од уобичајених активности су приходи од продаје робе, производа и

услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и услуга, приходи од доприноса и чланарина и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи, независно од времена наплате.

Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности предузећа. Добици представљају повећања економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добици укључују добитке проистекле из продаје дугорочних средстава, нереализоване добитке; на пример, оне што проистичу из ревалоризације вредносних папира и оне што резултирају из пораста исказане вредности дугорочних средстава. Добици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

Различите врсте средстава могу да буду примљене или увећане преко прихода; примери укључују готовину, потраживања и робу и услуге које су примљене у замену за испоручене производе и услуге. Приходи такође могу настати из измирења обавеза. На пример, предузеће може да испоручи робу и пружи услуге ради измирења обавезе по основу отплате преосталог дуга. Отпис потраживања вржи се по одлуци Надзорног одбора а на предлог финансијске службе за која је процељено да се не могу наплатити због тешкоћа у пословању дужника као и утужених потраживања.

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности предузећа и губитке. Трошкови који проистичу из уобичајених активности предузећа укључују расходе директног материјала и робе и друге пословне расходе (трошкови осталог материјала, производне услуге, резервисања, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси правног лица независни од резултата, бруто зараде и остали лични расходи), независно од момента плаћања.

Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу, али не морају, да проистекну из уобичајених активности предузећа. Губици представљају смањење економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода.

Губици укључују, на пример, оне који су последица катастрофа, као што су пожар и поплава.али и оне који су произашли из продаје дугорочних средстава. Дефиниција расхода, такође, укључује нереализоване губитке, на пример, оне произашле из ефеката пораста курса валуте стране валуте у вези са задуживањима предузећа у тој валути. Када се губици признају у билансу успеха, признају се посебно, због тога што је сазнање о њима корисно при доношењу економских одлука. Губици се обично приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће приходе

ТРОШКОВИ ПОЗАЈМЉИВАЊА

Члан 14.

Трошкови позајмљивања су камате и други трошкови који настају у предузећу у вези са позајмљивањем финансијских средстава. Трошкови позајмљивања могу да укључе:

- (а) камату на дозвољено прекорачење на рачуну и краткорочна и дугорочна позајмљивања;
- (б) амортизацију есконта или премија у вези са позајмљивањем;
- (ц) амортизацију споредних трошкова насталих у вези са аранжманом позајмљивања;
- д) финансијске трошкове по основу финансијског лизинга који се признају у складу са МРС 17 лизинг; и
- (е) курсне разлике које произилазе из позајмљивања износа у иностраној валути, у оној мери у којој се оне сматрају корекцијом трошкова камата.

Трошкови позајмљивања признају се као расход у периоду у којем су настали, без обзира на то како се позајмљена средства користе.

ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Члан 15.

Финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, краткорочни кредити и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року до годину дана, од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- а) предаје готовине или другог финансијског средства другом предузећу; или
- б) размене финансијских инструмената са другим предузећем под потенцијално неповољним условима.

Предузеће може да има уговорну обавезу која може да се измири било плаћањем финансијским средствима, било плаћањем сопственим акцијама. У том случају, уколико број акција који је потребан за измирење обавеза варира са променама њихове поштене вредности, тако да се плаћање врши у износу поштене вредности акција који је једнак износу поштене вредности акција који је једнак износу уговорене обавезе, ималац обавезе није изложен добитку или губитку насталом услед промене цена његових акција. Таква обавеза се рачуноводствено обухвата као финансијска обавеза предузећа.

Приликом почетног признавања предузеће мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови се укључују у почетно мерење свих финансијских обавеза.

Након почетног признавања, предузеће мери све финансијске обавезе које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и сл. врши се директним отписивањем.

ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Члан 16.

Дугорочно резервисање се признаје када:

- а) предузеће има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја,
- б) је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза, и
- ц) износ обавезе може поуздано да се процени. Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, резервисања за задржане кауције и депозите, резервисања за трошкове реструктурирања предузећа, резервисања за пензије, и остала дугорочна резервисања за покриће обавеза (правних или стварних), насталих као резултат прошлих догађаја, за које је вероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи, ради њиховог измиривања и које се могу поуздано проценити (на пример, спорови у току), као и резервисања за издате гаранције и друга јемства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама, а њихово смањење, односно укидање врши се у корист прихода.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Резервисања се разликују од других обавеза као што су, на пример, обавезе према добављачима и обрачунате обавезе, јер је код њих присутна неизвесност у погледу рока настанка или износа будућих издатака који су потребни за измирење.

Мерење резервисања врши се у износу који је признат као резервисање и он представља најбољу процену издатака који је потребан за измирење садашње обавезе на дан биланса стања.

Резервисања се испитују или на дан сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида.

Тамо где је учинак временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатка за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе.

Због временске вредности новца, резервисања у вези са одливима готовине који настају одмах после дана биланса стања штетнија су од оних где одливи готовине у истом износу настају касније. Резервисања се, дакле, дисконтују, тамо где је учинак значајан.

Дисконтна стопа је стопа пре опорезивања која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризика специфичних за обавезу. Дисконтна стопа не одражава ризике за које су процене будућних токова готовине.

МАТЕРИЈАЛНО ЗНАЧАЈНЕ ГРЕШКЕ

Члан 17

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно непокривеног губитка ранијих година на начин утврђен МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у појединачном износу или у кумулативном износу са осталим грешкама већа од 3% пословних прихода.

ПОЛИТИКА ЗАШТИТЕ ОД РИЗИКА

Члан 18

Финансијски ризик значи несталност или нестабилност приноса, која може довести до неочекиваних новчано-вредносних губитака. Настајање ризика резултат је динамичних економских промена које су резултат развоја у свим сегментима пословања. У динамичким условима настају економске промене које није могуће са сигурношћу предвидети због недостатка потпуног знања о тим променама у будућности. То значи да предузеће треба да истражује, предвиђа и планира будуће услове пословања, чиме се стиче више знања о могућим променама које му омогућавају бољу процену, а тиме и смањење ризика.

Целокупно пословање предузећем везано је за могућност настанка ризика. Због тога је важно да менаџмент буде свестан ризика, да познаје и предузима мере на време за предупређење ризика, и треба да буде у стању да управља ризиком. Менаџмент предузећа треба да буде стручан, односно да добро познаје врсте ризика, јер погрешни пословни потези могу да донесу штету предузећу. Тежиште предузетих мера и активности треба да буде у спречавању настанка ризика односно у отклањању или ублажавању ризика ако се он појави.

Предузеће је у свом пословању изложено различитим врстама ризика.

Тржишни ризик представља ризик од промене цена и односа размене на домаћем и старом тржишту. Постоје три врсте тржишног ризика:

Ризик од промене каматне стопе настаје кад је предузеће изложено разним ризицима који кроз ефекте промена каматних стопа делује на његов финансијски положај и токове готовине.

ХК „Крушик” а.д. у 2018. години није имао нових кредитних задужења.

Ризик од промене девизног курса проистиче из пословања на страним тржиштима, што значи да нежељене промене паритетног односа страних валута у односу на домаћу могу проузроковати знатне губитке у спољнотрговинским трансакцијама. Такође и пословање са различитим валутама, односно диспаритет курса ЕУР и УСД може да доведе до одређених ризика.

ХК „Крушик” а.д. највећи део своје производње реализује на страним тржиштима. Извоз се углавном уговара у УСД, како директан извоз тако и преко посредника. У протеклом периоду је долазило до промене курса УСД, а такође и до диспаритета ове две валуте. Увоз материјала и делова ХК „Крушик” а.д. у највећем делу реализује у ЕУР. На основу наведених чињеница, током последњих година, ХК „Крушик” а.д. је имао одређене губитке у спољнотрговинским трансакцијама као и у трансакцијама на домаћем тржишту. Да би се заштитио од ових ризика, уговара веће авансе са ино-купцима. Кад су у питању купопродајни уговори са ЈП „Југоимпорт – СДПР”, уговара се плаћање по најповољнијем курсу. Како би се заштитио од промене курса ХК „Крушик” а.д. и у овој години мора водити рачуна приликом закључења уговора са испоручиоцима, да на њих пренесе иста права и обавезе, који су дефинисани у уговорима са купцима.

Ризик од промена цена може да настане услед промена и поремећаја на тржишту.

Предузеће мора да се заштити од повећања цена инпута у процесу производње, да учини своје трошкове стабилним и оптимизира своју политику цена и приходе.

ХК „Крушик” а.д. у 2018. години је настојао да од купаца обезбеди већи бескаматни аванс, а код уговора где нема аванса предвидео је клаузулу промене цена, уколико дође до драстичних поремећаја на тржишту.

Кредитни ризик је ризик промене кредитне способности клијената предузећа који може утицати на промену вредности његове финансијске имовине. Екстремни случај

кредитног ризика је када купац не може или не жели да плати своје обавезе. Предузећа на више начина обезбеђују наплату својих потраживања.

Услед продужења економске кризе, ХК „Крушик” а.д. у 2018. години води рачуна о обезбеђењу наплате својих потраживања. Настојао је да пре испоруке робе купцима обезбеди 100% наплату, или да потраживање буде обезбеђено путем акредитива или гаранције неке првокласне банке.

ХК „Крушик” а.д. у циљу обезбеђења континуитета у снабдевању потребним репроматеријалом својим дугогодишњим испоручиоцима пружа неопходну помоћ која се састоји у давању аванса и техничке помоћи. Начин сарадње са овим испоручиоцима регулише се закључењем одговарајућих уговора.

Наплату кредита који су одобрени запосленима у предузећу треба обезбедити путем административне забране, а код запослених који напуштају предузеће, уговором обезбедити исплату целокупног износа пре одласка.

Ризик ликвидности плаћања везује се за погоршање способности предузећа да уредно плаћа све обавезе из пословања. Због специфичности производног програма и дугог процеса производње, да би се заштитило од ризика смањења ликвидности, предузеће мора да на време обезбеди потребна финансијска средства, како се не би угрозило одвијање процеса производње.

У оваквој ситуацији све набавке су строго контролисане и реализоване по приоритету. Посебна пажња је посвећена залихама материјала и алата. Пре набавке је проверавано стање залиха, да не би дошло до дуплирања а самим тим и то повећања обавеза и погоршања ликвидности.

СУДСКИ СПОРОВИ И ХИПОТЕКЕ

Члан 19

Судски спорови

Друштво има активних радних спорова и парничних спорова у својству тужиоца и у својству туженог. Исход судских спорова не може се прецизно предвидети.

Не очекује се значајан одлив економских ресурса по том основу.

Хипотеке

Друштво има уписане хипотеке у корист Српске банке а.д. На следећим објектима: Пресерај, Ватрогасни дом, Диспанзер медицине рада, пословни простор у приземљу зграде бр.1 у ул. Карађорђевој 131 у Ваљеву, Представништво у Београду.

Укупна вредност уписаних хипотека износи око 3 милиона ЕУР.

II ПРЕГЛЕД ПОЗИЦИЈА БИЛАНСА СТАЊА СА НАПОМЕНАМА

1. ОСНОВНА СРЕДСТВА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА, Нето

-у хиљадама динара-
2018.год 2017.год.

	Земљиште	Грађев. објекти	Постој. и опрема	Инвест. некрет	Некр.,пост. у прип. и улагања у туђе објекте	Аванс туђе	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
Почетно стање - 1.јануар 2018. год.	352.149	2107401	3339691	1061504	925316	528370	8314432
Нова улагања		6510	114363		771520	-20807	871586
Отуђења и расход.			-26901		-116940		-143841
Остало							
Крајње стање – 31.децембар 2018. г	352149	2113911	3427153	1061504	1579896	507563	9042177
ИСПРАВКА ВРЕДНОС							
Почетно стање – 1.јануар 2018.год.		1194227	2796403	0			3990630
Амортизација		46728	46009				92737
Отуђења и расход.			-26900				-26900
Остало пов. испр.							
Крајње стање – 31.децембар 2018. г.		1240955	2815512				4056467
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ							
31. децембар 2018. г.	352149	872956	611642	1061504	1579896	507563	4985710
31. децембар 2017. Г	352149	913174	543288	1061504	925316	528370	4323801

Нове набавке билансиране у 2018 години исказане су по набавној вредности која укључује све издатке који се признају у складу са МРС 16, „Некретнине, постројења и опрема“. Амортизација обрачуната применом пропорционане методе.

УЛАГАЊА У ГРАЂЕВИНСКЕ ОБЈЕКТЕ односи се на санацију постојећих објеката и то:

-Зграда Механичке обраде	45.631.196.22 динара
Објекат Б-68	10.927.968.94 динара
Објекат К-13	35.480.715.32 динара
Објекат Б-03	1.848.847.66 динара
Објекти 124	18.660.222.39 динара

Димњак	8.205.720.00 динара
Објекат Б-15	5.864.924.91 динара
Објекат МЦ	26.730.940.00 динара

ОПРЕМА НАБАВЉЕНА У 2018 години

М 14993254 - ЦНЦ	12.366.469.04 динара
М 14993232 - ЦНЦ	8.648.972.75 динара
М 14993233 - ЦНЦ	8.648.972.75 динара
М 14993251 - ЦНЦ	12.329.749.75 динара
М 14993252 - ЦНЦ	12.329.749.75 динара
М 14993249 - ЦНЦ	12.329.749.75 динара
М 14993247 - ЦНЦ	11.040.274.50 динара
М 14993230 - ЦНЦ	8.642.842.75 динара
М 20504252 - ЦНЦ	11.519.314,33 динара
М 20504253 - ЦНЦ	11.519.314,33 динара
Сушница са феном	1.103.263,75 динара

	Улагања у развој	Концесије патенти и лиценце	Софтвер и остала права	Нематеријалн. имовина у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОС					
Почетно стање 1.01.2018год.	24563	33	18695	22	43313
Нова улагања				-22	-22
Крајње стање 31.12.2018.год.	24563	33	18695	0	43291
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ					
Почетно стање 1.01.2018год.	23780	20	9398	0	33198
Амортизација	783	13	2398	0	3194
Крајње стање 31.12.2018.год.	24563	33	11796	0	36392
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ					
31.децембар 2018год.	0	0	6899		6899
31.децембар 2017 год.	783	13	9297	22	10115

2.ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Друштво је исказало дугорочне финансијске пласмане у укупном износу од РСД хиљада, акоји се односи на:

	У хиљадама динара	
	2018	2017
Дугорочни финансијски пласмани		
Учешће у капиталу	175198	230346
Остали дугорочни финансијски пласмани	43547	40385
Укупно:	218745	270731

Учешћа у капиталу односе се на:

	У хиљадама динара	
	2018	2017
Учешћа у капиталу		
Учешће у капиталу зависних правних лица		
Учешће у капиталу придружених правних лица	143966	143966
Учешће у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расоположиве за продају	31232	86380
Укупно:	175198	230346

2.УЧЕШЋЕ У КАПИТАЛУ

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Учешће у капиталу зависних правних лица		
Правно лице Крушик – Акумулатори		
Крушик – Ф:М:О		
Крушик – Т.машине		
Крушик – ИРЦ		
Свега		
Учешће у капиталу осталих зависних правних лица		
Правно лице 4. новембар – Мојковац		
Ковачки центар	143966	143966
Тара Аеро анд Дефенце Продуктс.д. Мојковац	19589	78541
СВЕГА.....	163555	222507
Учешће у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		
Правно лице Јумбес банка	10983	7206
Правно лице Српска банка	1	1

Правно лице Дунав осигурање	659	632
Правно лице Агро банка		
Остало		
Свега	11643	7839

УКУПНО УЧЕШЋЕ У КАПИТАЛУ	175198	230346
---------------------------------	---------------	---------------

3.ЗАЛИХЕ

У оквиру залиха исказане су следеће позиције:

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Материјал	1211253	1314808
Недовршена производња	2158308	1756632
Готови производи	410000	583987
Трговачка роба	599397	54331
Некретнине прибав. ради даље продаје		
Дати аванси за залихе	844148	1812704
УКУПНО	5223106	5522462

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Материјал		
Материјал	868970	939730
Алат и инвентар	630322	630824
Укупно:	1499292	1570554
Исправка вредности алата и инвентара	-288039	-255746
Укупно:	1211253	1314808

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.

Материјал се састоји из:

Сировине и основни материјал	865232	932349
Материјал у обради и манипулацији	2902	6398
Залихе горива и мазива	444	629
Залихе канцеларијског материјала	392	354
Укупно:	868970	939730

**У хиљадама динара
2018. 2017.****Алат и инвентар се састоји из:**

Ситан инвентар на залихи	3252	3010
Залихе контролника и алата	279009	262185
Амбалажа на залихи	60014	109875
Ауто гуме на залихи	8	8
Ситан инвентар у употреби	91875	90102
Специјални алат у употреби	191251	160882
Амбалажа у употреби		2
Ауто гуме у употреби	4913	4760
Укупно:	630322	630824

Исправка вредности ситног инвентара у употреби	-91875	-90102
Исправка вредности специјалног алата у употреби	-191251	-160882
Исправка вредности амбалаже у употреби		-2
Исправка вредности ауто гума у употреби	-4913	-4760
Укупно:	-288039	-255746

4. ЗАЛИХЕ НЕДОВРШЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА

Вредност недовршене производње чини износ од РСД 2.158.308 хиљаде а који је већи у односу на претходну годину у износу од РСД 401.676 хиљаде дин.

У оквиру залиха готових производа исказан је износ од РСД 410.000 хиљада који је мањи у односу на предходну годину за РСД 173.987 хиљаде дин.

Укупно повећање залиха готових производа и недовршене производње 227.689 хиљада динара.

5. РОБА

У оквиру залиха робе исказани су:

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Роба		
Роба у магацину	548871	7496
Роба у промету на мало	1076	1017
Роба у транзиту	49592	45928
Укупно:	599539	54441
Укалкулисани ПДВ по општој стопи	56	17
Укалкулисани ПДВ по посебној стопи	-108	-81
Укалкулисана разлика у цени	-90	-46
Укупно:	599397	54441

6. ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА ЗАЛИХЕ И УСЛУГЕ

Дате авансе за залихе и услуге Друштво је исказало у износу од РСД 1822017 хиљада, а састоји се од:

У хиљадама динара	2018.	2017.
Дати аванси за залихе и услуге		
Дати аванси за залихе и услуге	793710	1527403
Аванси дати у иностранству	36653	272194
Дати аванси – нефактурисани	13785	13107
Спорни дати аванси	9156	9313
Укупно:	853304	1822017

Исправка вредности спорних датих авансе	-9156	-9313
Укупно:	844148	1812704

7. 8. ПОТРАЖИВАЊА, Нето

Друштво је у 2018. години исказало потраживања у износ од РСД 1.373.981 хиљада. Исправка и отпис ненаплаћених потраживања вршена је на терет осталих расхода.

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Потраживања по основу продаје		
Купци – матична и зависна правна лица	13	88
Купци у земљи	426059	978981
Купци у иностранству	1068182	693912
Исправка вредности потраживања од купаца ...	-120273	-103010
Свега	1373981	1569883
Потраживања из специфичних послова		
Потраживања од извозника		
Свега		
Друга потраживања		
Потраживања за штету.....	968	968
Потраживања од запослених		134
Потраживања од државних органа и организација	63949	42694
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса		
Остала потраживања	55956	52203
Минус: Исправка вредности других потраживања	-32669	-32668
Свега	88204	63331
УКУПНА ПОТРАЖИВАЊА	1462185	1633214

9. КУПЦИ У ЗЕМЉИ

	2018.	2017.
Југоимпорт СДПР, Београд	316590	852444
Компанија Слобода, Чачак	78487	16134
Крушик-Фабрика ловачке муниције, Ваљево		
ИНСА, Земун	325	2135
Крушик Акумулатори, Ваљево		
Металпром, Ваљево	5987	1115
Остали купци у земљи		
Застава оружје, Крагујевац	337	1004
Остали	4990	3123
УКУПНО	406716	875955

Спорна обезвређена потраживања од купаца у земљи

	2018.	2017.
Крушик текстилне машинеДП., Ваљево		
Крушик акумулатори, Ваљево		
Крушик Фабрика ловачке муниције, Ваљево	12958	12958
034Метал industri, Крагујевац	1534	1534
Остала спорна потраживања од купаца у земљи	4851	4412
Максвел, Београд		
Укупно	19343	18904
Исправка вредности спорних потраживања	-19343	-18904

10.КУПЦИ У ИНОСТРАНСТВУ

	2018.	2017.
ПАРТИЗАН ТЦХ	428534	
ROMAKS TRADE		23550
GAET,VIJETNAM	82752	446744
INTERN.-GOLDEN Grup	200472	197161
ГИМ	194850	
ФАЛКОН	49456	15730
Tehnoremont d.o.o	11189	10727
	967253	693912

Спорна обезвређена потраживања од купаца у иностранству односе се на:

	2018.	2017.
Unis pretis,Pale	20677	20726
MUP Bjeljina	2588	2594
Trudbenik	2540	2546
MO-Republike Srpske	2514	2519
Diab Freres	2316	2220
Остала спорна потраживања од инокупаца	19674	4902
KRAMIC	50620	48527
Укупно	100929	84034

ПОТРАЖИВАЊА И ПЛАСМАНИ**Потраживања од купаца**

- матично друштво		71
- зависна правна лица		
- остала повезана правна лица	13	16
	<hr/> 13	<hr/> 87
	<hr/>	<hr/>

11. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	2018.	2017.
Потраживања од фондова	63949	42694
Друга потраживања	29	134
Потраживања за настале штете	968	968
Остала потраживања	55926	52203
Укупно	120872	95999
Исправка вредности осталих потраживања	-32668	-32668
Укупно	88204	63331

УСАГЛАШЕНА ПОТРАЖИВАЊА У 2018 години 99,00%

12. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама 2018.	динара 2017.
Краткорочни финанс. пласмани -матична и зависна правна лица	11112	6518
Остали краткорочни финанс. пласмани	3536	7647
УКУПНО	14648	14165

13. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама 2018.	динара 2017.
Хартије од вредности – готовински еквиваленти		
Жиро и текући (пословни) рачуни	748	2092
Благајна	3	3
Девизни рачуни	139851	102903
Девизни акредитиви		
Остала новчана средства	76	76
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
УКУПНО	140679	105074

14. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама 2018.	динара 2017.
Порез на додату вредност – предходни порез	1905068	1551037
Активна временска разграничења	290430	318966
УКУПНО	2195498	1870003

15. КАПИТАЛ

Капитал друштва чини:	2018.	2017.
Основни капитал	2502928	2502928
Резерве	81	81
Ревалоризационе резерве	649100	649100
Нереализовани добици по основу хартија од вредности		
Нереализовани губици по основу хартија од вредности	-146609	-91461
Нераспоређени добитак+текућа година	880406	956089
Губитак		-537030
УКУПНО КАПИТАЛ	3885906	3479707

16. ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Акцијски капитал	2011870	2011870
Друштвени капитал	491058	491058
УКУПНО	2502928	2502928

17. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

	Врста акција	% учешћа	31.12.2018. у 000 дин.	31.12.2017. у 000 дин.
Акционар – Република Србија	обичне	38.07	765820	765820
Акционар – Фонд за развој	обичне	14.05	282780	282780
Акционар –Град Ваљево	обичне	41.03	825510	825510

Акционар-Национална служба за запошљавање	обичне	6.85	137760	137760
УКУПНО		100,00	2011870	2011870

ХК„КРУШИК” ад је затворено акционарско друштво, као такво не котира се на берзи.

18. РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Статутарне и друге резерве	81	81
УКУПНО	81	81

19. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ

	<i>Немат улаг.</i>	<i>Некр. Постр и опр.</i>	<i>Харт од вредн, за прод.</i>	<i>Учешће у капит иност. друш</i>	<i>Ост ало</i>	<i>Укупно</i>
Почетно стање-1.1.2017.		649100				649100
Остала повећања					-	
Крајње стање – 31.12.2017.		649100				649100
Крајње стање – 31.12.2018.		649100				649100

20. НЕРАСПОРЕЂЕНА ДОБИТ

	У 000 динара
Нераспоређена добит ранијих година – 01.01.2017.....	0
Кориговано стање нераспоређ. Добити ранијих година – 31.12.2018.	419058
ДОБИТ текуће године	461348
Стање на дан 31.12.2018.	880406

21. ГУБИТАК

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Губитак ранијих година		537030
Губитак текуће године		
УКУПНО		537030

22. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	2018 .	2017.
Остале дугорочне обавезе које се могу конвертовати у капитал по закључку Владе	1410319	843991
Остале дугорочне обавезе	18775	34075
УКУПНО	1429094	878066

23. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА НАКНАДЕ ИДРУГЕ БЕНЕФИЦИЈЕ ЗАПОСЛЕНИХ

	2018.	2017.
Резервисање за отпремнине приликом одласка у пензију	62201	60542
Остала резервисања		
УКУПНО	62201	60542

24. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	Ознака валуте	Каматна стопа	31.12.2018. у 000 дин.	31.12.2017. у 000 дин.
Дугорочни кредити у земљи				
Правно лице – Фонд за развој	400.000 ЕУР		47278	25674
Правно лице–АИК банка				
Правно лице – Српска банка				
Остали				
УКУПНО ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ			47278	25674

25. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	Ознака валуте	Каматна стопа	31.12.2018. у 000 дин.	31.12.2017. у 000 дин.
Део дугорочних кредита који доспева до једне године			245937	
Правно лице – Фонд за развој				31211
Правно лице-АИК банка	РСД		250.000	
Српска банка				55997
СВЕГА			306.825	87208
Остале краткорочне финансијске обавезе			1909	738
Правно лице – Република Србија				
Правно лице – остало				
ЈУГОИМПОРТ				
СВЕГА				
УКУПНО КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ			497846	87946

Обавезе су усаглашене са повериоцима.

26. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Обавезе из пословања		
Примљени аванси, депозити и кауције	4614921	6338823
Добављачи матична и повезана правна лица	327937	347062
Добављачи у земљи	2508000	1369221
Добављачи у иностранству	586	25567
Остале обавезе из пословања	277259	235586
Свега	7728703	8316259
УКУПНО ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	7728703	8316259

27. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПВР

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Обавезе из специфичних послова		
Обавезе по основу комисионе продаје	82475	20288
Свега	82475	20288
Обавезе по основу зарада и накнада зарада		
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	161681	126497
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запослених	33663	210713
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запослених	76620	235435
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	70910	173882
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундир.	2023	1817
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	680	912
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	476	40
Свега	346053	749296
Друге обавезе		
Обавезе по основу камата и трошкова финансир.	15358	22706

Остале обавезе	44939	41855
Свега	60297	64561
Обавезе за порез на дод.вредност ПДВ	5320	38239
Свега	5320	38239
Обавезе за порез на добит правних лица	81414	84466
Обавезе за порезе,царине идруге дажбине	13603	18986
Сбега.....	95017	103452
Пасивна временска разграничења ПВР		
Унапред обрачунати трошкови	350	301
Обрачунати приходи будућег периода	4105	4238
Остала ПВР	2825	5460
Свега	7280	9999
УКУПНО ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПВР	596442	985837

28.НЕУСАГЛАШЕНА ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

У складу са чл.18 Закона о рачуноводству друштво је извршило усаглашавање потраживања и обавеза са дужницима и повериоцима. Друштво је са стањем на дан 31.10.2018. године као и 30.11., 31.12.2018 године својим дужницима доставило списак неплаћених обавеза у виду извода отворених ставки.

Стања неусаглашених потраживања и обавеза је следеће:

Купци у земљи 205 хиљ. дин.
Купци у иностранству 0 хиљ. дин.
Друга потр. хиљ. дин.
Укупно неусаглашено 205 хиљ.дин.
УКУПНА ПОТРАЖИВАЊА ИЗНОСЕ 1.373.981хиљ. динара усаглашено 99,90%

Од обавеза из пословања :

Добављачи у земљи 96.225 хиљ. дин.
Добављачи у иностр. 4.130 хиљ. дин.

УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ ИЗНОСЕ 10.269.858 хиљ. динара усаглашено преко 90%

29.ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

У оквиру Ванбилансне активе и пасиве евидентирано је:

	2018.	2017.
Залихе туђе робе	118591	1006258
Дате гаранције	2402717	2885795
Укњижене хипотеке	274808	274808
Друга ванб. актива и пасива	11	11
Укупно	2796127	4166872

	2018	2017
Bilans stanja		
Potraživanja po osnovu kupaca u zemlji		16.320,00
Ostala povezana lica		16.320,00
Ostala kratkoročna potraživanja	48.139.587,57	42.800.693,36
Ostala povezanalica	48.139.587,57	42.800.693,36
Kratkoročni finansijski plasmani	11.111.521,89	10.575.824,58
Zavisna pravna lica	11.111.521,89	10.575.824,58
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica	2.580.301,39	2.111.301,39
Zavisna pravna lica	2.580.301,39	2.111.301,39
Dobavljači - ostala povezana lica	325.348.522,61	344.942.022,06
Ostala povezana lica	325.348.522,61	344.942.022,06
Bilans uspeha		
Prihodi od kamata	535.697,31	386.803,75
Zavisna pravna lica	535.697,31	386.803,75
Finansijski rashodi - negativne kursne		

III ПРЕГЛЕД ПОЗИЦИЈА БИЛАНСА УСПЕХА СА НАПОМЕНАМА

1. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	2018	2017
Приход од продаје робе	<u>3569</u>	<u>418542</u>
Свега приходи од продаје робе	3569	418542
Приходи од прод. Производа иуслуга зависним правним лицима		
Приход од продаје произв. и услуга	11202324	9940128
У земљи	1639057	2462249
Извоз	<u>9563324</u>	<u>7896493</u>
УКУПНО ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ	11205950	10358742

2. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
	45023	42797

3. ПОВЕЋАЊЕ И СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА И УЧИНАКА

	2017 .	2017.
Почетне залихе учинака 01.01.2017 год.	2340619	2009028
Недовршена производња	1756632	1636326
Готови производи	583987	372702
Крајње залихе учинака 31.12.2017 год.	2568308	2340619
Недовршена производња	2158308	1756632
Готови производи	410000	583987
Повећање вредности залиха	227689	331589
Смањење вредности залиха		

4. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Приходи од премија, субвенција, дотација и сл.....		
Приходи од закупнине	<u>57</u>	<u>72</u>
УКУПНО	57	72

5. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Набавна вредност продате робе	2952	103277
УКУПНО	2952	103277

6. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Трошкови материјала са израду	6283543	5429746
Трошкови режијског материјала	202985	267249
Трошкови горива и енергије	183845	183153
УКУПНО	6670373	5880148

7. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
ТРОШКОВИ ЗАРАДА И НАКНАДА (брuto)	2607967	2040775
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	516504	401504
Трошкови накнада по уговорима о делу	14399	13609
Трошкови накнада по ауторским уговорима		820
Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима		
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	112	38
Трошкови накнада члановима управног и надз. одбора	3021	3437
Остали лични расходи и накнаде	180215	142140
УКУПНО	3322218	2602323

8. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Трошкови амортизације	95932	81531
УКУПНО	95932	81531

9. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

	2018..	2017.
Трошкови резервис. отпре мине за одлазак у пензију	4166	8194
Трошк. осталих резервисања		
УКУПНО	4166	8194

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадам динара	
	2018.	2017.
Трошкови услуга на изради учинака	9536	34001
Трошкови транспортних услуга	12006	47366
Трошкови услуга одржавања	11191	23345
Трошкови закупнина	2685	2662
Трошкови сајмова	12	
Трошкови рекламе и пропаганде	3319	2934
Трошкови истраживања		5186
Остали трошкови производних услуга	335405	280331
Свега трошкови производних услуга	374154	395825
Трошкови непроизводних услуга	178516	315705
Трошкови репрезентације	3260	3475
Трошкови премије осигурања	9854	9032
Трошкови платног промета	7171	9269
Трошкови чланарине	2211	2450
Трошкови пореза	41918	22960
Трошкови доприноса		
Остали нематеријални трошкови	98624	72069
Свега нематеријални трошкови	341554	434960
УКУПНО	715708	830785

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама 2017.	динара 2016.
Финансијски приходи од осталих повезаних лица	1631	5682
Приходи од камата	430	418
Позитивне курсне разлике	25807	19474
Приходи по основу ефекта валутне клаузуле	22830	43274
Остали финансијски приходи.....	67	53
	50766	68901

12. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама 2018.	динара 2017.
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	6805	387
Расходи камата	60332	52161
Негативне курсне разлике	66877	124981
Расходи по основу ефекта валутне клаузуле	47346	50909
Остали финансијски расходи	1084	
УКУПНО	182444	228438

13. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама 2017.	динара 2016.
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме		
Вишкови.....		
Добици од продаје материјала	135	1015
Приходи по основу ефекта уговорене заштите од		

Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме		
ризика осим валутне клаузуле	10	40
Приходи од смањења обавеза	121472	
Остали непоменути приходи	3254	4181
Приходи од наплаћених отписаних потраживања	625	1369
УКУПНО	125496	6605

14. ОСТАЛИ РАСХОДИ

Ухиљадама динара
2017. 2016.

Мањкови		
Расходи по основу директних отписа потраживања		
Обезвређење робе у промету на мало		
Обезвређење залиха материјала и робе.....		2811
Остали непоменути расходи	60920	38517
	60920	41328

15. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ

Обезвређење материјала и робе		
Обезвређење потраживања и кратк.финанс.пласмана	16198	77133
Укупно	16198	77133

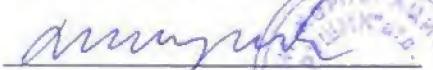
ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични курсеви (званични средњи курс Народне банке Србије) страних валута који су коришћени за прерачунавање у динарску противвредност девизних позиција биланса стања су следећи:

	31.12.18	31.12.17
EUR	118,1946	118,4727
USD	103,3893	99,1155
CHF	104,9779	101,2847
GBP	131,1816	133,4302

У Ваљеву
19.02.2019. године

ХК «КРУШИК» а.д.
ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР

Владан Лукић, дипл. инж. маш.

Холдинг корпорација
„Крушик“ а.д. Ваљево

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ ХК „КРУШИК“ а.д.
ЗА 2018. ГОДИНУ

Ваљево, фебруар 2019. год.

Генерални директор
Владан Лукић, дипл.инж.

I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О КОМПАНИЈИ

1.1. Мисија, визија и циљеви предузећа

Мисија

1. производња наоружања и војне опреме;
2. пословни концепт- тржишна оријентација;
3. флексибилност у реаговању на промене тражње и брза преоријентација у складу са захтевима купаца;

Визија

1. осигурање опстанка и раста предузећа кроз повећање економске ефикасности, максимизирање резултата и стварање услова за развој;
2. основни правац развоја - диверсификација производног програма, освајање нових тржишта, примена савремене маркетинг концепције;
3. обезбеђење јединствене стратегије и политике квалитета;
4. инвестициона улагања у савремене технологије;
5. увођење савремених информационих технологија;

1.2. Генералне напомене

Пун назив друштва	Холдинг корпорација за металопрераду, оснивање, финансирање и управљање „Крушик“ а.д. Ваљево
Седиште	Ваљево
Адреса	Владике Николаја 59
Шифра и назив делатности	2540 -производња оружја и муниције
Матични број	07096364
ПИБ	101493890
Правна форма привредног субјекта	Нејавно акционарско друштво

1.3. Структура власништва у друштву

Компанија има укупно 201187 обичних акција уписаних у Централном регистру ХОВ, номиналне вредности 10.000,00 динара, односно акцијског капитала у укупној вредности од 2.011.870.000 динара. Преглед структуре основног капитала на дан 31.12.2018. године, дат је у следећој табели:

Р.бр.	Акционар	Стање на дан 31.12.2018.год.				
		број акција	% у акцијском капиталу	% у основном капиталу	Износ	% у акцијском капиталу
1	Реп.Србија	76582	38.07	30.60	765,820,000.00	38.07
2	Фонд за развој	28278	14.05	11.30	282,780,000.00	14.05
3	Град Ваљево	82551	41.03	32.98	825,510,000.00	41.03
4	Национална служба за запошљавање	13776	6.85	5.50	137,760,000.00	6.85
I	Акцијски капитал (1+2+3+4)	201187	100.00	80.38	2,011,870,000.00	100.00
II	Друштвени-неименовани капитал	49105		19.62	491,057,834.96	
III	Ук.основни капитал (I+II)	250292		100.00	2,502,927,834.96	

1.4. Органи друштва

Управљање друштом је дводомно. Органи друштва су:

- Скупштина
- Надзорни одбор
- Извршни одбор

Скупштину Друштва чине досадашњи представници државног и друштвеног капитала, док се коначно не реши питање друштвене својине.

Државни капитал је представљен у Скупштини са 1 чланом и 1 замеником.

Представник државног капитала има 10 гласова у Скупштини.

Друштвени капитал има 8 представника у Скупштини. Сваки представник друштвеног капитала има по 1 глас у Скупштини.

Надзорни одбор има три члана, представника државног капитала. Чланове Надзорног одбора именује Скупштина Друштва.

Извршни одбор чине три извршна директора, од којих се један именује за генералног директора. Извршне директоре именује Надзорни одбор.

1.5. Подаци о зависним друштвима

Холдинг корпорација „Крушик“ а.д. је оснивач једночланог друштва са ограниченом одговорношћу „Крушик-истраживачко-развојни центар“ д.о.о. са 100% учешћа у капиталу. Зависно друштво обавља послове на новим истраживачко-развојним пројектима у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја.

1.6. Подаци о дугорочним финансијским пласманима

Преглед дугорочних финансијских пласмана друштва са стањем на дан 31.12.2018. године:

Ред. бр.	Опис	Вредност у РСД	Напомена
1.	Учешће у капиталу придружених правних лица - "Tara Aerospace and Defence Products" Црна Гора	19.589.041,13	331471 акција -7,082% учешћа у капиталу
2.	"Ковачки центар" д.о.о. Ваљево	143.965.858,92	Улог ХК „Крушик“ а.д. од 1.479.000 ЕУР (неновчани улог-ствари и права) -49%учешћа у капиталу
3.	Учешће у капиталу правних лица расположивих за продају	11.642.920,00	
3.1.	Јубмес банка	10.983.000,00	1046 акција
3.2.	Српска банка	1.170,00	9 акција
3.3.	Дунав Осигурање	658.750,00	527 акција
4.	Дугорочни стамбени кредити	43.547.390,52	
	Укупно	218.745.210,57	

II ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ ПРАВНОГ ЛИЦА

1. ПРОИЗВОДНИ ПРОГРАМ

Производни програм „Крушик“-а чине:

- Производња средстава наоружања и војне опреме
- Производња средстава за широку потрошњу - цивилни програм

Цивилни програм чини производња следећих средстава: електродетонатори различитих врста и типова, гребенасти прекидачи, противградне ракете и лансер, рударске капсуле, отковци и одливци, пиштољи и капсуле за омамљивање стоке, разне услуге (површинска заштита, механичка обрада, термичка обрада, пресерске услуге и др.).

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Унутрашња организација друштва утврђује се према потребама пословања и обављања делатности друштва, у складу са Статутом. Друштво своје пословање организује у оквиру организационих целина.

Сходно одлуци Скупштине од 04.06.2018. године о изменама Статута, измењена је организациона структура друштва.

Холдинг корпорација „Крушик“ а.д. обавља своју делатност кроз осам сектора у следећим организационим целинама:

Сектор правних и општих послова;

Сектор безбедности;
 Сектор економско-финансијских послова;
 Сектор комерцијалних послова;
 Сектор развоја;
 Сектор одржавања и енергетике ;
 Сектор производње;
 Одељење плана и припреме производње;
 РЈ-1 „Фабрика специјалних производа и услуга“;
 РЈ-2 „Обрада деформацијом“;
 РЈ-3 „Механичка обрада“;
 РЈ-4 „Површинска заштита“;
 РЈ-5 „Фабрика иницијалних средстава и детонатора“ -ФИСЕД

Сектор квалитета;

Унутрашња организација друштва успоставља се, мења и прилагођава потребама послова који се обављају у оквиру друштва и ближе се одређује посебним Правилником о организацији и систематизацији, у складу са Статутом.

III РАЗВОЈ, ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ И РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА

1. БРОЈ И КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ СА СТАЊЕМ НА ДАН 31.12.2018.ГОДИНЕ

КВАЛИФИКАЦИЈА	БРОЈ РАДНИКА	%
МР	1	0.03
ВСС	199	6.16
ВШС	109	3.37
ССС	402	12.44
ВК	91	2.82
КВ	320	9.90
ПК	144	4.46
НК	1965	60.82
Укупно	3231	100

2. ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА

Финансијски извештаји за 2018. годину, урађени су у складу са МРС, МСФИ, усвојеним Правилником о рачуноводству и Рачуноводственим политикама предузећа. Треба напоменути да су новим Законом о рачуноводству прописани нови контни оквир и нови обрасци финансијских извештаја за привредна друштва, који се примењују почев од израде Финансијских извештаја за 2014. годину.

2.1. Биланс стања

Упоредни преглед позиција из Биланса стања за 2017. и 2018. годину у скраћеној форми дат је у следећој табели:

у 000 дин.

Р.бр.	Позиција	2017. год.	2018. год.	Индекс
1	Нематеријална улагања и Goodwill	10,115	6,899	68
2	Некретнине, построј., опрема	4,323,801	4,985,710	115
3	Учешће у капиталу	230,346	175,198	76
4	Остали дугорочни финанс. пласмани	40,385	43,547	108
5	Дугорочни финанс. пласмани (3+4)	270,731	218,745	81
I	Стална имовина (1+2+5)	4,604,647	5,211,354	113
6	Залихе	5,522,462	5,223,106	95
7	Краткор. потражив. пласмани и готовина (8+9+10+11+12)	3,622,456	3,813,010	105
8	Потраживања од продаје	1,569,883	1,373,981	88
9	Друга потраживања	63,331	88,204	139
10	Краткорочни финансијски пласмани	14,165	14,648	103
11	Готов. еквиваленти и готовина	105,074	140,679	134
12	ПДВ и АВР	1,870,003	2,195,498	117
II	Обртна имовина (6+7)	9,144,918	9,036,116	99
III	Пословна имовина-актива (I+II)	13,749,565	14,247,470	104
IV	Ванбилансна актива	4,166,872	2,796,127	67
13	Основни и остали капитал	2,502,928	2,502,928	100
14	Резерве	81	81	100
15	Ревалоризационе резерве	649,100	649,100	100
16	Нереализовани добици по основу хартија од вредности			
17	Нереализовани губици по основу хартија од вредности	91,461	146,609	160
18	Нераспоређена добит	956,089	880,406	92
18.1	Добитак ранијих година		419,058	
18.2	Добитак текуће године	956,089	461,348	
19	Губитак	537,030		0
19.1.	Губитак ранијих година	537,030		0
19.2.	Губитак текуће године			
V	Укупно капитал (13+14+15+16-17+18-19)	3,479,707	3,885,906	112
20	Дугорочна резервисања	60,542	62,201	103
21	Дугорочне обавезе	903,740	1,476,372	163
21.1.	Обавезе које се могу конвертовати у капитал	843,991	1,410,319	167
21.2.	Дугорочни кредити у земљи	25,674	47,278	184
21.3	Остале дугорочне обавезе	34,075	18,775	55
22	Краткорочне обавезе	9,305,576	8,822,991	95
22.1.	Краткорочне финансијске обавезе	87,946	497,846	566
22.2.	Примљени аванси депозити и кауције	6,338,823	4,614,921	73

22.3.	Обавезе из пословања	1,977,436	3,113,782	157
22.4.	Остале краткорочне обавезе	834,147	488,825	59
22.5.	Обавезе за ПДВ и остале порезе и доприносе и ПВР	67,224	107,617	160
VI	Дугор. резервисања и обавезе (20+21+22)	10,269,858	10,361,564	101
VII	Укупна пасива (V+VI)	13,749,565	14,247,470	104
VIII	Ванбилансна пасива	4,166,872	2,796,127	67

Подаци показују да је у 2018. години у активи дошло до повећања сталне имовине за 13% а обртна имовина је остала на приближно истом нивоу, у односу на стање у 2017. години. Највећи утицај на повећање сталне имовине имало је повећање вредности некретнина, постројења и опреме од 15%.

У структури пасиве, вредност капитала је повећана за 12% а дугорочна резервисања и обавезе су повећане за 1%. Капитал се повећао услед укључења ставке нараспоређена добит у износу од 461.348.000 динара, У 2018. години се побољшала структура пасиве, јер учешће обавеза износи 72,73%, док је у 2017. години ово учешће износило 74,69%.

2.2. Биланс успеха

Упоредни преглед позиција из Биланса успеха за 2017. и 2018. годину у скраћеној форми дат је у следећој табели:

у 000 дин

Р.бр.	Позиција	2017.год.	2018.год.	Индекс
I	Пословни приходи (1+2)			
1	Приходи од продаје	10,358,670	11,205,893	108
2	Остали пословни приходи	72	57	79
	Укупно I	10,358,742	11,205,950	108
II	Пословни расходи (1-2-3+4+5+6+7+8)			
1	Набавна вредност продате робе	103,277	2,952	3
2	Приходи од активирања учинака и робе	42,797	45,023	105
3	Повећање вредности залиха учинака	331,589	227,689	69
4	Смањење вредности залиха учинака			
5	Трошкови материјала	5,880,147	6,670,373	113
6	Трошкови зарада, накнада зарада	2,602,323	3,322,218	128
7	Трошкови амортизације и резервисања	89,725	100,098	112
8	Остали пословни расходи	830,785	715,708	86
	Укупно II	9,131,871	10,538,637	115
III	Пословна добит (I-II)	1,226,871	667,313	54
IV	Пословни губитак (II-I)			
V	Финансијски приходи	68,901	50,766	74
VI	Финансијски расходи	228,438	182,444	80
VII	Губитак из финансирања	159,537	131,678	83

VIII	Остали приходи	9,242	128,646	1,392
IX	Остали расходи	118,462	77,232	65
X	Добит из редовног пословања	958,114	587,049	61
XI	Губитак из редовног пословања			
XII	Нето губитак пословања које се обуставља	2,025	44,287	2,187
XIII	Добит пре опорезивања	956,089	542,762	57
XIV	Губитак пре опорезивања			
XV	Порез на добитак		81,414	
XVI	Нето добитак	956,089	461,348	48
XVII	Нето губитак			

Из табеле се види да је у 2018. години остварен укупан приход у износу од 11.385.431.000 динара, а укупан расход у износу од 10.842.669.000 динара. Како су приходи већи од расхода, то је остварен укупан добитак пре опорезивања у износу од 542.762.000 динара., односно нето добит од 461.348.000 динара.

Остварени су пословни приходи у износу од 11.205.950.000 динара и пословни расходи у износу од 10.538.637.000 динара, па је остварена пословна добит у износу од 667.313.000 динара.

2.3. Индикатори ефикасности

Приказ индикатора за мерење ефикасности пословања на основу података из биланса стања и биланса успеха:

ВРСТА ИНДИКАТОРА	НАЗИВ ИНДИКАТОРА	ОПИС ИНДИКАТОРА	Остварено за 2017.	Остварено за 2018.	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5/4)
ИНДИКАТОРИ ЛИКВИДНОСТИ	Општа ликвидност	обртна средства/ краткорочне обавезе	0.9827352976	1.0241556406	100
	Убрзана ликвидност	обртна средства - залихе /краткорочне обавезе	0.3892779985	0.4321675042	111
ИНДИКАТОРИ ЗАДУЖЕНОСТИ	Задуженост	укупан дуг/ укупна средства	0.7469223935	0.7272564182	97
	Однос дуга према капиталу	укупан дуг /укупан капитал	2.9513571114	2.6664474128	90
	Коефицијент покрива камате	ЕБИТ /расходи за камате	19.32	9.99	52
	Коефицијент финансијске стабилности	дугорочне обавезе + капитал/ стална имовина + залихе	0.4328428775	0.5139008631	119
ИНДИКАТОРИ АКТИВНОСТИ	Просечан период држања залиха	360/(пословни расход/просечне залихе)	211	184	87
	Просечан период наплате потраживања	360/(приходи од продаје/просечни салдо купаца)	51	47	93
	Просечан период плаћања обавеза	360/(пословни расход/просечан салдо обавеза према добављачима)	57	87	153
	Искоришћеност фиксних средстава	приходи од продаје /нето фиксна средства	2.2496121853	2.1502843599	96
	Искоришћеност укупних средстава	приходи од продаје/ укупна средства	0.7533816524	0.7865180976	100

ИНДИКАТОРИ РЕНТАБИЛНОСТИ	Профитна бруто маргина	укупна добит /приходи од продаје	0.0922984321	0.048435408	52
	Профитна нето маргина	нето добит /приходи од продаје	0.0922984321	0.0411701236	45
	ЕБИТ маргина	ЕБИТ /укупан приход	0.1	0.05	50
	ЕБИТДА маргина	ЕБИТДА укупан приход	0.11	0.06	55
	Стопа повраћаја на укупна средства (РОА)	нето добит /укупна средства (просек тек.година и претходна)	0.07	0.0329569185	47
	Стопа повраћаја на капитал (РОЕ)	нето добит/ капитал (просек тек.година и претходна)	0.29	0.1252707684	43
ИНДИКАТОРИ ЕКОНОМИЧНОСТИ	Економичност пословања	пословни приходи / пословни расходи	1.1343504524	1.0633206173	94
ИНДИКАТОРИ ПРОДУКТИВНОСТИ	Јединични трошкови рада	бруто зарада+лични расходи /укупан приход	0.25	0.2917955412	117
	Продуктивност рада	приход од продаје/ број запослених	3,961	3,704	94

Напомена: ЕБИТ се исказује као добит пре опорезивања увећана за расходе камата, износи 603.094.000 РСД

ЕБИТ ДА се исказује као добит пре опорезивања увећана за расходе камата и трошкове амортизације и резервисања, износи 703.192.000 РСД

Индикатор опште ликвидности показује са колико динара обртне имовине је покривен један динар краткорочних обавеза и треба да буде већи од 1. Из табеле се види да друштво у 2017. годин није било ликвидно. Овде напомињемо да је на нижи износ овог ратиа у 2017. години утицао изузетно висок износ примљених аванса- највећим делом по уговорима који ће се реализовати у дужем периоду, који у значајном проценту повећавају износ краткорочних обавеза (већи именилац-мањи ратиио). У 2018. години овај ратиио је изнад минималног стандарда и износи 1,02. На побољшање овог индикатора утицало је смањење укупних краткорочних обавеза у односу на 2017. годину, из разлога што је део краткорочних обавеза прекњижен на дугорочне обавезе које се могу конвертовати у капитал, сходно Закључку Владе Републике Србије из децембра 2018. године.

Индикатор убрзане ликвидности је поузданији, јер се код неких друштава залихе трансформишу у ликвидна средства у дужем периоду. Показује са колико динара релативно ликвидних средстава је покривен један динар краткорочних обавеза и треба да буде већи од 1. Овај ратиио показује да друштво у обе посматране године није било ликвидно. На неповољан износ овог ратииа и у 2017. години и у 2018.години, такође утиче висок износ примљених аванса, који су саставни део краткорочних обавеза (у 2018. години примљени аванси чине 52% краткорочних обавеза). Уколико би се аванси искључили из краткорочних обавеза (тј. када би се аванси који се односе вишегодишње уговоре могли разграничити), овај ратиио би био повољнији, и у 2017. години износио би 1,22 а у 2018. години 0,90.

Индикатор задужености показује учешће позајмљеног капитала (обавеза) у укупно расположивим изворима друштва и допринос позајмљеног капитала покрићу активе (пословне имовине). Што је веће учешће обавеза у имовини, већи је финансијски ризик. Овај ратиио треба да буде мањи од 50%, а у обе посматране године износи преко 70%, што значи да је у сваком динару расположивих извора садржано просечно 0,74 динара туђих извора (апсолутно) односно задуженост друштва износи 74% укупних извора (релативно). Напомињемо да је у укупан износ обавеза укључен и износ обавеза, које ће се конвертовати у капитал у износу од 1,410 милијарди динара, што негативно утиче на износ овог ратииа. Такође, на негативан износ ратииа утиче и висок износ обавеза по основу примљених аванса у износу од 4,614 милијарди динара.

Уколико би се ова два износа искључила из укупних обавеза, овај рацио би био доста повољнији и износио би у 2018. години 30%.

Однос дуга према капиталу показује учешће обавеза у пасиви и индиректно степен задужености. Мањи износ рациа значи веће учешће капитала у пасиви, у посматраном периоду износи просечно 2,81 а треба да буде мањи од 1. Код овог рациа такође је укључен и износ обавеза, које ће се конвертовати у капитал и обавеза по основу примљених аванса, што се одражава на износ овог рациа. Уколико би се ова два износа искључила из укупних обавеза, овај рацио би био доста повољнији и износио би у 2018. години 1,11.

Коефицијент покрића камате показује колико је пословни добитак већи од камата на кредите, тј. са колико динара пословног добитка је покривен сваки динар расхода по основу камате. Указује на способност друштва да из пословног добитка исплати камате. Искусствена нормала за рацио (утврђена међу аналитичарима) је вредност од 5 до 7. Овај рацио у 2018. години износи 9,99.

Коефицијент финансијске стабилности показује начин финансирања сталне имовине и залиха дугорочним изворима (капитал и дугорочне обавезе) односно са колико динара дугорочних извора је финансиран један динар дугорочно везаних средстава. Сматра се да је покриће веће од 90% високо, а у посматраном периоду покриће износи просечно 47%.

Коефицијент обрта залиха показује колико се пута просечно годишње залихе обрну у предузећу. Такође, показује на колико динара цене коштања реализованих производа 1 динар остаје везан у залихама на крају године. Од брзине обрта залиха директно зависи ликвидност и солвентност предузећа, а рацио посредно утиче и на рентабилност. Просечно време трајања једног обрта залиха представља просечан период наплате залиха или просечну старост залиха. У 2018. години дошло је до побољшања овог рациа, што указује на економичније пословање.

Просечан период наплате потраживања од купаца односно просечно време трајања једног обрта купаца показује колико дана просечно протекне од тренутка продаје на кредит купцима до тренутка наплате потраживања. Заправо, показује дужину временског периода у коме предузеће бескалатно кредитира своје купце. Као нека врста оријентационе нормале узима се период од 30 дана а у посматраном периоду просечно време износи 49 дана.

Просечно време плаћања обавеза према добављачима односно просечно време трајања једног обрта добављача показује временски период у коме добављачи бескалатно кредитирају предузеће. У посматраном периоду просечно време плаћања обавеза износи 72 дана. Поређење рациа кредитирања купаца са рациом регулисања обавеза према добављачима показује да је време наплате потраживања од купаца краће од времена плаћања обавеза према добављачима.

Искоришћеност фиксних средстава показује колико динара прихода од продаје је друштво остварило на један динар нето фиксних средстава (сталне имовине). У посматраном периоду на један динар нето фиксних средстава друштво је остварило просечно 2,20 динара прихода од продаје.

Коефицијент искоришћености укупних средстава је најопштији, синтетички показатељ ефикасности коришћења средстава у друштву и показује колико се пута просечно обрну укупна пословна средства, или колико динара нето прихода од реализације је остварено на сваки динар ангажованих укупних средстава. У посматраном периоду на један динар укупно ангажованих средстава, друштво је остварило просечно 0,77 динара прихода од продаје.

Профитна бруто маргина у 2018. години износи 0,05 и значи да је један динар прихода од продаје покривено са 0,05 динара бруто добити.

Профитна нето маргина у 2018. години износи 0,04 и значи да је један динар прихода од продаје покривено са 0,04 динара нето добити.

ЕБИТ маргина у 2018. години износи 0,05 и значи да је један динар укупних прихода покривено са 0,05 динара ЕБИТ (добит пре опорезивања увећана за расходе камата).

ЕБИТДА маргина у 2018. години износи 0,06 и значи да је један динар укупних прихода покривено са 0,06 динара ЕБИТДА (добит пре опорезивања увећана за расходе камата и трошкове амортизације и резервисања).

Стопа повраћаја на укупна средства (РОА) је показатељ зарађивачке моћи друштва и показује колико је динара нето добити друштво остварило на један динар укупно уложених пословних средстава. У 2017. години, на један динар уложених средстава, друштво је остварило 0.07 динара нето добити. У 2018. години, на један динар уложених средстава, друштво је остварило 0.03 динара нето добити.

Стопа повраћаја на капитал (РОЕ) показује колико је динара нето добити друштво остварило на један динар сопственог капитала. У 2017. години, на један динар сопственог капитала, друштво је остварило 0.29 динара нето добити. У 2018. години, на један динар сопственог капитала, друштво је остварило 0.13 динара нето добити.

Индикатор економичности представља однос између укупних прихода и укупних расхода и треба да буде већи од 1. Остварени индикатори показују да је у оба посматрана периода исказан пословни добитак.

Индикатор јединичних трошкова рада показује са колико динара укупног прихода је покривен сваки динар бруто зарада и осталих личних расхода.

Индикатор продуктивности рада показује колики је приход од продаје по једном запосленом.

2.4. Обавезе и потраживања

Упоредни преглед обавеза и потраживања за период 2017/2018. године дат је у следећој табели:

у 000 дин.

1	Кonto	Обавезе	31.12.2017.	31.12.2018.	Индекс
A	40	Дугорочна резервисања	60,542	62,201	103
	404	Резерв за трошкове отпремине при одласку у пензију	60,542	62,201	103
Б	41	Дугорочне обавезе	903,740	1,476,372	163
1	410	Обавезе које се могу конвертовати у капитал	843,991	1,410,319	167
2	414	Дугорочни кредити у земљи	25,674	47,278	184
3	415	Дугорочни кредити у иностранству			
4	419	Остале дугорочне обавезе	34,075	18,775	55
В		Краткорочне обавезе	9,305,576	8,822,991	95
1	42	Краткорочне финансијске обавезе	87,946	497,846	566
	422	Краткорочни кредити у земљи – екстерни		250,000	
	424	Део дугорочних кредита који доспева до једне године	87,208	245,937	282
	425	Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године	153	152	
	429	Остале краткорочне финансијске обавезе	585	1,757	
2	43,44	Обавезе из пословања и обавезе из специфичних послова	8,336,547	7,811,178	94

	430	Примљени аванси, депозити и кауције	6,338,823	4,614,921	73
	431	Добављачи у земљи - зависна правна лица	2,111	2,580	
	432	Добављачи у иностранству – остала повезана правна лица	9	9	100
	433	Добављачи у земљи – остала повезана правна лица	344,942	325,348	94
	435	Добављачи у земљи	1,369,221	2,508,000	183
	436	Добављачи у иностранству	25,567	586	2
	439	Остале обавезе из пословања	235,586	277,259	118
	44	Обавезе из специфичних послова	20,288	82,475	407
3	47,48	Обавезе по основу ПДВ и осталих јавних прихода	57,225	100,337	175
	47	Обавезе за ПДВ	38,239	5,320	14
	48	Обавезе за остале порезе, доприносе и остале дажбине	18,986	95,017	500
4	45,46,49, осим 498	Остале краткорочне обавезе и ПБР	823,858	413,630	50
	45	Обавезе по основу зарада и накнада зарада	749,296	346,053	46
	46	Друге обавезе	64,563	60,297	93
	49	Пасивна временска разграничења	9,999	7,280	73
Г	498	Одложене пореске обавезе			
		УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ (А+Б+В+Г)	10,269,858	10,361,564	101
II		Потраживања			
А	048-052 минус 059	Дугороч. финансијски пласмани	40,385	43,547	108
1	052	Дугороч. кредити у иностранству			
2	048	Остали дугорочни пласмани	40,385	43,547	108
Б		Краткорочна потраживања, пласмани	5,858,456	5,024,042	86
1	20,21,22	Потраживања	1,633,214	1,462,185	90
	200	Купци матична и зависна правна лица			
	202	Купци у земљи – остала повезана правна лица	16		0
	203	Купци у иностранству – остала повезана правна лица		13	
	204	Купци у земљи	875,955	406,715	46
	205	Купци у иностранству	693,912	967,253	139
	21	Потраж. из специфичних послова			
	22	Друга потраживања	63,331	88,204	139
2	23 минус 239	Краткор. финансијски пласмани	14,165	14,648	103
3	27,28 осим 288	ПДВ и АВР	1,870,003	2,195,498	117
4	15	Дати аванси	1,812,704	844,148	47
5	028	Дати аванси за инвестиције	528,370	507,563	96
	А+Б	Укупна потраж. и дугор. финанс. пласмани	5,898,841	5,067,589	86

IV ИНФОРМАЦИЈЕ О УЛАГАЊИМА У ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

ХК „Крушик“ посебну пажњу посвећује безбедности и здрављу на раду и заштити животне средине, области која поред непосредног утицаја на пословање има и далеко већи-друштвени значај.

Са циљем остваривања безбедних и здравих услова за рад, као и обезбеђивања здравствене заштите запослених друштво је у 2018. години утрошило средства у износу цца 27 милиона динара.

На основу препознатих и утврђених ризика, у систему се примењује читав спектар превентивних мера, а највећа пажња усмерена је на безбедно коришћење опреме за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду, оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад, праћење здравственог стања запослених са посебним освртом на радна места са повећаним ризиком, као и обезбеђивање адекватних услова радне околине.

Мере Службе безбедности и здравља на раду представљају активности усмерене ка смањењу ризика и елиминацији опасности или штетности, односно смањењу повређивања на радним местима, побољшању услова радне и животне средине, праћење здравственог стања, оспособљавања за безбедан и здрав рад, као и све остале активности које су усмерене ка обављању рада на безбедан и сигуран начин.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад врши се према програму оспособљавања запослених из области безбедности и здравља на раду и Упутству који су саставни део Акта о процени ризика. У 2018. години извршено је оспособљавање 77 запослених премештених са једног на друго место и оспособљавање 322 новозапослених радника.

Оспособљавање запослених из области заштите и спасавања од пожара, врши се према Програму обуке радника ХК "Крушик" а.д., а на основу Закона о заштити од пожара сваке треће године. У 2018. години оспособљени сви новозапослени.

Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду врши се по Упутству о средствима и опреми за личну заштиту на раду. Набављају се потребна лична заштитна средства и опрема, као што су радна одела, радна обућа, заштитне рукавице (разне врсте), заштитне маске са одговарајућим филтерима и респиратори за заштиту дисајних органа, заштитне наочари, ушни чепови за заштиту слуха, заштитни топли прелуци за запослене изложене хладноћи и др.

Запослени на радним местима са повећаним ризиком, упућују се на периодичан лекарски преглед, у складу са Актом о процени ризика, а према плану рада службе БиЗНР. Завршен је лекарски преглед укупно 1117 запослених, који су распоређени на радна места са повећаним ризиком. На специјалистички преглед у Институт за медицину рада "Др Драгомир Карајовић" Београд упућено 4 запослена професионално изложена лица изворима јонизујућег зрачења.

Прописане су мере обавезе, забране и упутства за руковање, одржавање и безбедан рад, постављене на видна места у радионицама и такође постављени знаци обавештења, упозорења и забране на свим објектима пожарно и експлозивно угроженим.

У 2018. години десило се укупно 71 повреда, све су појединачне. За сваку повреду извршен је излазак на лице места и увиђај, а затим израђен Извештај о повреди на раду (Повредна листа). У односу на 2017. годину, број повреда је смањен за 7% а број запослених је повећан за 12%.

На основу Правилника о техничким нормативима за вентилацију и климатизацију обезбеђено је чишћење, праћење и извештавање о стању вентилационих система у свим објектима.

У служби се врши издавање одобрења за извођење радова заваривања, сечења, лемљења на привременим местима и прати примена прописаних мера за извођење безбедног рада (у 2018. години издато је укупно 93 одобрења).

Врши се уређење простора око опасних објеката у смислу сечења стабала која надвишују објекте – носаче класичне громобранске заштите.

Када је у питању заштита животне средине, спровођење прописа из ове области одвија се у складу са финансијским могућностима компаније.

У јануару 2018. године збринута 20 тона опасног отпада од стране овлашћеног оператера. Донета одлука од стране Извршног одбора директора за вршење карактеризације отпада (десет врста).

На месечном нивоу ЈКП “Водовод” Ваљево врши контролу отпадних вода на збирном шахту, из којег се исте испуштају у градску канализацију. Извршено редовно треће узорковање отпадних вода на шахту код погона “Површинске заштите” и збирном шахту “Крушика” од стране института “МД Пројект” Ниш.

Од стране МУП-а, Сектор за ванредне ситуације, Управа за превентивну заштиту, од 14.03. до 16.03.2018. године, извршен редован годишњи надзор. Прати се извршење мера по наложеном Решењу и извештава Управа за превентиву о реализацији тих мера.

Извршено оспособљавање у Институту за нуклеарне науке “Винча” и извршена обука 5 запослених, професионално изложених лица изворима јонизујућег зрачења. Прибављен од Института за медицину рада “Др Драгомир Карајовић” Београд пројекат мера радијационе сигурности за коришћење нукломера и пројекат за пуштање у рад рендген апарата-3 типа, од којих су 2 добила сагласност. Врши се редовна контрола личних дозимера (на период од три месеца) од стране Института за медицину рада “Др Драгомир Карајовић” Београд.

V ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

Након дана биланса није било значајних догађаја који би могли утицати на финансијски резултат исказан у Финансијским извештајима за 2018. годину.

VI ПЛАНИРАНИ И БУДУЋИ РАЗВОЈ

Основни правци развоја корпорације у наредном периоду су:

- обезбеђење опстанка и раста предузећа кроз повећање економске ефикасности, максимизирање пословног резултата и стварање услова за одрживи развој;
- проширење асортимана производа, диверсификација производног програма, освајање нових тржишта, примена савремене маркетинг концепције;
- обезбеђење јединствене стратегије и политике квалитета;
- инвестициона улагања у побољшање услова рада и у савремене и потпуно нове технологије;
- увођење и развој савремених информационих технологија;

Програмски циљ је стварање профитабилног и квалитетног привредног друштва које ће у дугорочном периоду уз помоћ нових инвестиција и рационализације пословања, постати лидер у региону у производњи средстава НВО.

У том контексту, специфични дугорочни задаци корпорације су следећи:

- достизање лидерске позиције у региону и на светском тржишту за поједине врсте производа;
- смањење трошкова пословања и остваривање позитивног резултата;
- обезбеђење константе текуће ликвидности и дугорочне финансијске стабилности;
- повећање животног стандарда, мотивације и осигурање социјалне сигурности запослених;
- побољшање у области безбедности и здравља на послу запослених и унапређење нивоа заштите животне средине.

У стратешком плану развоја, ХК "Крушик" а.д се определио да обнови производњу ракетних система, као и да и даље усавршава и модернизује производе из минобацачког програма. Са стратегијског нивоа, обнављањем производње ракетних система стварају се услови за реализацију Средњорочног плана опремања Војске Србије и средњорочног плана НИД.

На ино-тржишту постоји велико интересовање за ракетним средствима из производног програма „Крушика“. До сада је реализован извоз оних средстава која су могла да се произведу на постојећој опреми и објектима. Успостављањем нових технологија и проширењем асортимана ракетних средстава са којима је ХК „Крушик“ а.д. конкурентан на светском тржишту, може се повећати обим продаје. Такође, проширењем асортимана производа за које постоји тржиште, стичу се услови за стабилније пословање привредног друштва и могућности улагања у даљу модернизацију технологија. Освајањем наведених производа, знатно ће се побољшати позиција ХК "Крушик" а.д. на домаћем и ино-тржишту.

Поред развоја средстава из ракетног програма, ХК "Крушик" а.д. врши модернизацију и развој минобацачких система.

Према подацима о истраживању тржишта, тражња за минама продуженог домета, је све већа. Освајањем мина продуженог домета у свим калибрима, ХК "Крушик" а.д. може постати лидер на светском тржишту у овој врсти производње.

У производњи специјалних врста минобацачке муниције (димних и осветљавајућих), "Крушик" има предност у односу на остале компаније, а тражња за овим средствима на светском тржишту се повећава. Њиховом производњом освојена су нова светска тржишта. ХК "Крушик" а.д. и даље на овим средствима врши модернизацију и усавршавање.

Друштво је такође покренуло активности на развоју артиљеријске муниције, иницијалних средстава (боксер капсуле) и производњи акумулатора-хемијских извора енергије.

Услов за реализацију ових пројеката је набавка недостајуће опреме и оспособљавање одређених производних објеката. Друштво је у току 2018. године интензивирало активности на развоју нових ракетних средстава и реализацији улагања на обнављању и изградњу нових технологија везаних за ракетни програм и производњу иницијалних средстава (боксер капсуле).

VII АКТИВНОСТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Друштво у свом саставу има Сектор „Развој“, који се бави активностима на развоју и освајању нових производа (израда конструкционе и технолошке документације за пробне комаде, пробне партије нулте серије и серијску производњу).

Такође, зависно друштво „Крушик-ИРЦ“ д.о.о. обавља активности на изради и извођењу различитих иновационих пројеката, везаних за рационализацију пословања кроз уштеде енергената, воде, флуида, модернизацију и иновирање постојећих технолошких процеса и производа, уз примену сопствених и туђих научних резултата, као и увођење нових производа и услуга.

Иновациони центар је оспособљен за разне области истраживања, а основне су усмерене на:

- обраду метала,
- биотехнологије,
- програме енергетске ефикасности,
- обраду сигнала.

Наведене активности обављају се у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја.

VIII ИНФОРМАЦИЈЕ О ОТКУПУ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА ОДНОСНО УДЕЛА

У току 2018. године друштво није вршило откуп сопствених акција, односно удела.

IX ПОСТОЈАЋЕ ОГРАНАКА

Друштво нема огранке, односно издвојене организационе делове преко којих обавља делатност на територији Републике Србије.

X ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ПРОЦЕНИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И УСПЕШНОСТИ ПОСЛОВАЊА,

Финансијске инструменте друштва чине финансијска средства и финансијске обавезе. У даљем тексту дат је преглед финансијских инструмената са стањем на дан 31.12.2018. године.

А. Финансијска средства

Финансијска средства укључују дугорочне финансијске пласмане, потраживања, краткорочне финансијске пласмане и готовину и готовинске еквиваленте.

У следећем прегледу дат је преглед финансијских средстава друштва са стањем 31.12.2018/31.12.2017. година:

у 000 дин.				
Р.бр.	Позиција	2017.	2018.	Индекс
1	Дуг.финанс.пласмани	270.731	218.745	80
1.1	Учешћа у капиталу других правних лица	230.346	175.198	76
1.2	Остали дуг.финанс.пласмани	40.385	43.547	107
2	Потраживања по основу продаје	1.569.883	1.373.981	87
3	Краткорочни финансијски пласмани	14.165	14.648	103
4	Друга потраживања	63.331	88.204	139
5	Готовина и готовински еквиваленти	105.074	140.679	133
	Укупно	2.023.184	1.836.257	90

Б. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе укључују дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе.

У следећем прегледу дат је преглед финансијских обавеза друштва са стањем 31.12.2018/31.12.2017. година:

Р.бр.	Позиција	2017.	2018.	Индекс
1	Дуг.финанс.обавезе (обавезе по кредитима и репрограму према јавним предузећима)	59.749	66.053	110
2	Кратк.финанс.обавезе (обавезе по кредитима и др.)	87.946	497.846	556
3	Обавезе из пословања	1.977.436	3.113.782	157
4	Остале краткорочне обавезе	901.371	596.442	66
	Укупно	3.026.502	4.274.123	141

XI ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ ВЕЗАНЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА, ИЗЛОЖЕНОСТ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Финансијски ризик значи несталност или нестабилност приноса, која може довести до неочекиваних новчано-вредносних губитака. Настајање ризика резултат је динамичних

економских промена које су резултат развоја у свим сегментима пословања. У динамичким условима настају економске промене које није могуће са сигурношћу предвидети због недостатка потпуног знања о тим променама у будућности. То значи да друштво треба да истражује, предвиђа и планира будуће услове пословања, чиме се стиче више знања о могућим променама које му омогућавају бољу процену, а тиме и смањење ризика.

Целокупно пословање друштва везано је за могућност настанка ризика. Због тога је важно да менаџмент буде свестан ризика, да познаје и предузима мере на време за предупређење ризика, и треба да буде у стању да управља ризиком. Менаџмент треба да буде стручан, односно да добро познаје врсте ризика, јер погрешни пословни потези могу да донесу штету друштву. Тежиште предузетих мера и активности треба да буде у спречавању настанка ризика, односно у отклањању или ублажавању ризика ако се он појави.

Друштво је у свом пословању изложено различитим врстама ризика.

Тржишни ризик представља ризик од промене цена и односа размене на домаћем и страном тржишту. Постоје три врсте тржишног ризика:

- *Ризик од промене каматне стопе* настаје кад је друштво изложено разним ризицима који кроз ефекте промена каматних стопа делује на његов финансијски положај и токове готовине. Друштво је изложено ризику промене каматних стопа на пласманима и обавезама код којих су каматне стопе варијабилне. Овај ризик зависи од кретања на финансијском тржишту и друштво нема на располагању инструменте којима би ублажило његов утицај. У овом случају, друштво је користило кредите са фиксном каматном стопом (обавезе по кредитима код Српске банке и АИК банке).
- *Ризик од промене девизног курса* проистиче из пословања на страним тржиштима, што значи да нежељене промене паритетног односа страних валута у односу на домаћу могу проузроковати знатне губитке у спољнотрговинским трансакцијама. Такође и пословање са различитим валутама, односно диспаритет курса ЕУР и УСД може да доведе до одређених ризика. Изложеност друштва девизном ризику се односи на краткорочне финансијске пласмане, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, дугорочне кредите, остале дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе и обавезе из пословања номиниране у инострану валуту. Најбољи начин заштите од ризика промене девизног курса је потпуна усклађеност валутне структуре прилива и одлива новчаних токова предузећа, јер се тако елиминише девизни ризик из пословања (природно осигурање од ризика девизног курса или тзв. природни хеџинг). Тај начин заштите од ризика промене девизног курса је најбољи зато што је бесплатан и искључиво везан за пословање самог предузећа. Међутим, мало је привредника који могу да обезбеде такву врсту заштите.

ХК „Крушик“ а.д. највећи део своје производње реализује на страним тржиштима. Извоз се углавном уговара у УСД. Увоз материјала и делова ХК „Крушик“ а.д. у највећем делу реализује у ЕУР. У протеклом периоду је долазило до промене курса УСД, а такође и до диспаритета ове две валуте. На основу наведених чињеница, током последњих година, ХК „Крушик“ а.д. је имао одређене губитке у спољнотрговинским трансакцијама као и у трансакцијама на домаћем тржишту. Да би се заштитио од ових ризика, уговара веће авансе са ино-купцима.

Како би се заштитио од промене курса ХК „Крушик“ а.д. је и у овој години водио рачуна приликом закључења уговора са испоручиоцима, да на њих пренесе иста права и обавезе, који су дефинисани у уговорима са купцима.

- *Ризик од промена цена* може да настане услед промена и поремећаја на тржишту. Предузеће мора да се заштити од повећања цена инпута у процесу производње, да учини своје трошкове стабилним и оптимизира своју политику цена и приходе. ХК „Крушик“ а.д. У 2018. години је настојао да од купаца обезбеди већи бескаматни аванс.

Кредитни ризик је ризик промене кредитне способности клијената предузећа који може утицати на промену вредности његове финансијске имовине. Изложеност друштва овом ризику односи се на износ потраживања од купаца на дан извештавања. Екстремни случај кредитног ризика је када купац не може или не жели да плати своје обавезе. Блажи случај кредитног ризика јесте ситуација када клијент, из одређених разлога, може да испуни само део својих обавеза.

Друштво на више начина обезбеђује наплату својих потраживања. ХК „Крушик“ а.д. је у 2018. години водио рачуна о обезбеђењу наплате својих потраживања. Настојао је да пре испоруке робе купцима обезбеди 100% наплату, или да потраживање буде обезбеђено путем акредитива или гаранције неке првокласне банке.

ХК „Крушик“ а.д. у циљу обезбеђења континуитета у снабдевању потребним репроматеријалом својим дугогодишњим испоручиоцима пружа неопходну помоћ која се састоји у давању аванса и техничке помоћи. Начин сарадње са овим испоручиоцима регулише се закључењем одговарајућих уговора.

Наплату кредита који су одобрени запосленима у друштву треба обезбедити путем административне забране, а код запослених који напуштају друштво, уговором обезбедити исплату целокупног износа пре одласка.

Ризик ликвидности и ризик новчаног тока представља следеће ризике:

Ризик ликвидности плаћања везује се за погоршање способности друштва да уредно плаћа све обавезе из пословања.

Ризик ликвидности имовине је ситуација кад друштво не може у целости да наплати своја потраживања. Ова врста тржишног ризика може довести до озбиљног умањења финансијске способности.

Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа прилива финансијских средстава и доспећа обавеза.

Због специфичности производног програма и дугог процеса производње, да би се заштитило од ризика смањења ликвидности, друштво мора да на време обезбеди потребна финансијска средства, како се не би угрозило одвијање процеса производње.

У оваквој ситуацији све набавке су строго контролисане и реализоване по приоритету. Посебна пажња је посвећена залихама материјала и алата. Пре набавке је проверавано стање залиха, да не би дошло до дуплирања а самим тим и то повећања обавеза и погоршања ликвидности.

XII КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА – ПРОЦЕДУРЕ

У табеларном прегледу је даг приказ издатих Сертификата о контроли квалитета и награда које поседује друштво:

Назив СЕРТИФИКАТА	Орган који га је издао	Елементи				Област на коју се односи
		Број	Датум	Рок важења	Датум истицања	
SRPS ISO 9001:2015	SGS	CH/0 9/1120	03.08.2018.	3 год.	02.08.2021.	QMS
SRPS ISO 14001:2015	SGS	CH/0 9/1121	03.08.2018.	3 год.	02.08.2021.	Заштита животне средине
OHSAS 18001:2007	SGS	CH/0 9/1122	03.08.2018.	3 год.	11.03.2021.	Безбедност и здравље на раду
Оскар квалитета	Фонд за културу квалитета и изврсности		11.11.2010.			Национ. награда за пословну изврсност у категорији великих организ.
Сертификат о акредитацији метролошке лабораторије SRPS ISO 17025:2006	ATC	02-051	22.12.2015.	4 год.	21.12.2019.	Преглед мерила
SRPS ISO 9001:2015	BKK	3670-1/15/16-025	30.12.2016.	3 год.	29.12.2019.	QMS
IPC 9000/14	BKK	QS 002	30.12.2016.	3 год.	29.12.2019.	QMS
SRPS OHSAS 18001:2008	BKK	OHSAS-030	30.12.2016.	3 год.	29.12.2019.	Безбедност и здравље на раду
SRPS ISO 14001:2015	BKK	EMS-032	30.12.2016.	3 год.	29.12.2019.	Заштита животне средине
Златна плакета и велика златна медаља са ликом Николе Тесле за групу иновационих пројеката	Савез проналазача Београда у сарадњи са МО РС		26-30.09.2016.			Проналасци, нове технологије и индустријски дизајн
Међународна светска награда за посвећеност квалитету у златној категорији у Паризу	Business Initiative Direktions		15-16.10.2016.			Допринос ХК "Крушић" у смислу руковођења, иновативности, квалитета и изврсности
Јубиларна награда Привредне коморе Србије за 77 година спешног пословања			8.12.2016.			
Светска награда за најбоље предузеће на пољу производње муниције и војне опреме и за најбољег менаџера године генералном директору Младену Петковићу	The Socrates Committee Oxford UK		02.07.2018.			
Признање „Капетан Миша Анастасијевић” генералном директору Младену Петковићу за најбољег привредника у Колубарском и Мачванском округу	Универзитет у Новом Саду, Привредна комора Војводине и Медиа Инвент Нови Сад		03.07.2018.			